

ఆంధ్ర పత్రిక

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL I.
సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ జూలై నెల 7 వ తేది మంగళవారము.
ఆనందనామ సంవత్సర ఆషాఢ శుద్ధ పాడ్యమి ౧౫.

No. 84
సంచిక ౮౪

శ్రీమదాంధ్రవచన మహాభాగవతము.

మే మిదివఱకే పటములను జేర్చి మృదుమధురశైలిని శ్రీమద్రామాయణమును ప్రకటించుచున్నారమని వినియుందురు. అది ఇప్పటికి సంపూర్ణమాయెను. ఆపకారముననే సంస్కృతము నందు వ్యాసప్రోక్షమైన శ్రీభాగవతమును మిక్కిలి తేటగా నీటగులుకునేలని ముద్రించుచున్నారము. ఇందు శ్రీధరీయము, తిలకము, మునిభావప్రకాశిక వీరరాఘవీయము అనేది వ్యాఖ్యలయందుగలవిశేషాంశములను ఆయాస్థలములందు జేర్చించియున్నారము. ఈగ్రంథమును క్రొన్ రి పేజీలచిన్నపై జన గట్టిగానుండు కాగితములపై నచ్చొత్తించుచున్నారము. భాగవత్ ప్రముఖములను అదరాతిశయమును జూపి కాలవిలంబమును జేయక చందాదారులుగా జేరి మాకుత్సాహము గలిగింతురని యుద్విఘ్నముచున్నారము.

శ్రీరామకృష్ణ వచనము-ప్రథమభాగము, కాలికోదైందు ప్రథమ, ద్వితీయస్కంధములు. చందాదారులకు ౧౦౦ ద్వితీయభాగము, త్రితీయ, చతుర్థస్కంధములుచేరి ౧౪౦ తృతీయభాగము ౧౪౦ కాశ్యపుచందాదారులకు తిహలాఖ్యలుచేరి పై వెలలకు పంపబడును.

ఉత్తరానామము-కంకంటి సాపరాజ్యప్రణీతము దశసరికాగితములు కాలికోదైందు ౧౪౦ డిటో మిక్కిలి దశసరికాగితములు గిల్లుపేరు ౨౪౦ శ్రీకృష్ణకర్ణామృతము-మాండ్యాసములు, ఆంధ్రటికాతాత్పర్యవిశేషములతోను ఆంధ్రపద్యములతోను, కాలికోదైందు గిల్లుపేరు ౧౪౦ అమరకోశము-త్రికాండము సటీకము, ఇంగ్లీషు అక్షరముతో ౧౪౦ ఆంధ్రనిఘంటుత్రియము- (ఆంధ్రనామసంగ్రహము ఆంధ్రనామశేషము సాంబనిఘంటువు) సటీకము, దశసరికాగితములు; కాలికోదైందు ౧౦౨౦ ఆంధ్రవ్యాకరణసంగ్రహము దశసరికాగితములు ౧౬౦ గ్రంథమేతాదులు-సటీకా తాత్పర్యము, కాలికోదైందు ౧౪౦ దుక్కిణీకల్యాణము-సటీకాతాత్పర్యము, కాలికోదైందు ౧౪౦.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో, ఆనందావెన్, మద్రాసు.

దిన పత్రిక

—(౧)—

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయముండును.

చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.

6 మాసములకు రూ. 6-4-0.

3 మాసములకు రూ. 3-4-0.

1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.

ప్రతికయం దీక్రింది విషయములుండును.

ఆంధ్రోద్యమము.

ఆంధ్రోద్యమమునకు సాధనభూతములైన రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు, విద్యావ్యాప్తము, వ్యవసాయవాణిజ్యవ్యవస్థలు, భాషాభివృద్ధిమొదలగు సకలోద్యమము లీప్రతికయందు స్వతంత్ర విధమున విపులముగ విమర్శింపబడును.

వార్తా వళి.

ఆంధ్రోద్యమవార్తలు, పరరాష్ట్రవార్తలు, విదేశవార్తలు, మొదలగు సమస్తవార్తలును సకాలమున సంగ్రహముగ బ్రచురింపబడును. ఆంగ్లపత్రికాపేక్ష లేకయే సమస్తవార్తలు వెంటనేదీనియందు జదువుటకు వీలుండును. శేషవార్తా వర్ణన సమకూర్చుటకై ప్రత్యేక ప్రకృతి వార్తలు చేయబడుదురు.

చిత్ర పటములు.

ప్రసిద్ధపురుషులయొక్కయు విషయములయొక్కయు స్థలములయొక్కయు చిత్రపటములును, చమత్కారచిత్రపటములును జనరంజకముగ ముద్రింపబడుచుండును.

రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు.

నిరంకుశాధికారమును తగ్గించుటకును ప్రజాతంత్రమును వృద్ధిచేయుటకును సాధనభూతములైన గ్రామవ్యవస్థలు, స్థానికపరిపాలనావ్యవస్థలు, రాష్ట్రీయవ్యవస్థలు, సార్వభౌమికపాలనావ్యవస్థలు, శాసననిర్మాణసభల వ్యవహారములు నుచితరీతిని స్వతంత్రవిధమున దీనియందు జర్చింపబడును.

మత సాంఘిక చర్చలు.

జాతిమతపక్ష పాతమునుబాసక సకలమతాలనుబడును, అన్నిజాతులవారును, భిన్నాభిప్రాయములను గలవారును నభివృద్ధినిబొందుటకుదగిన యుదారభావములును నాదర్శములును నిష్పక్షపాతబుద్ధితో వ్యక్తీకరింపబడును.

హైకోర్టు తీర్పులు.

జనోపయోగములైన క్రొత్త హైకోర్టు తీర్పులు, బోర్డునిర్ణయములు, క్రొత్త చట్టములు, ధర్మశాస్త్రమునకు సంబంధించిన ముఖ్యాంశములును ప్రతికయందు విరళముగా దెలుపబడుచుండును.

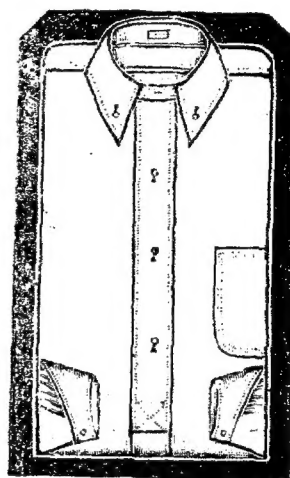
వ్యవసాయ వాణిజ్యములు.

వ్యవసాయశాఖవారు చేయు విమర్శనలు, స్వదేశపరదేశముల లోని నవీన వ్యవసాయపద్ధతులు, యంత్రసాధనములు, లాభకరమైనపరిశ్రమ వ్యాపారములు, పరపతి సంఘములు, వానివలన గలుగులాభములు బహుధరలు మొదలగు విషయములు విరళముగా దెలుపబడును.

గ్రామ వ్యవస్థలు.

గ్రామముల సుఖిస్థితి కవసరమైన గ్రామపరిపాలనము, పంచాయతీసభలు, పరపతిసంఘములు, గ్రామపారిశుధ్యము, వైద్యసహాయము, విద్యావ్యాప్తము మొదలగు విషయములు చర్చింపబడును.

ట్విల్ వస్త్రములు.

మొదటికి ముట్టివస్త్రములు
దేశీ 1-కి రూ. 13-8-0
కండవకముది 12-0-0
సాధారణకముది 10-8-0
ఇంగ్లీషు కండవకముది
వస్త్రము 1-కి రూ. 2-4-0

వ్రాయున వస్త్రము
మూలము చుట్టుకొలత
యెంతో, కోమ్ము నన్ని
అంగుళముల వ్రాయున
వలయును.

మీ యూరికి దర్శనము నైతే వ్రాయున వస్త్రము
లాడను ప్రేమింగు కంపెనీ,
81/88 రత్నబజారువీధి, మద్రాసు.
LONDON TRADING CO.,
37/38 Rattan Bazar Road, Madras.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రియము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అశాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బావును
సార్వప్రసృప్తాల బారదోలును. పొట్టపోగొట్టును
వనమూలికలచే హిందూ దేశమును
తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషచీటి చూచికొనిన మోసములు గలుగవు.

మద్రాసు అంబ్రెల్లా మ్యాన్—

జంటిలుమేనులకు, తేడిలకు గానునీ నట్టియు, కాలకాలముండు నట్టియు, అతితాక యయిన నీకునులు యితావున దొరక గలవు. ఇవన్నియు ఇంట్లందుండు చేయబడినవి. మా సింహము మార్కులవి.

అనేక రకములయిన బోలెడు మోసములు గలవు. దీనిని సరిగ్గా గుర్తు.

Salav Mithunad Hajer Ebrahimi & Co.
212/213 Esplanade Road, MADRAS.

చిరునామా:—ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

ఇందుమతీ పరిణయము.

ఇదియొక చక్కచిత్రము లజమహారాజు యొక్క వివాహపు కథ సుప్రసిద్ధమైన కుమారి ధూర్జటి మహాకవి ప్రణయము శ్రీనరసింహాచార్య రాయాంకిరము తిరుమల వేంకటేశ్వరస్వామియ్యతము తద్విరచిత నాకాలంకృతిము

వెల రు. 0-10-0

ఆంధ్రపుస్తక భాండాగారములకెల్ల నుచితముగను తదితరులకు నైమూల్యమునకును బంపబడును.

వలయువారు --

**THE HEAD CLERK,
Musunur Estate,
NUZVID. (Kistna Dt.)**

అని వ్రాసినచో బడయగలరు.

కుర్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మాధర్మ మియింటి నలంకరించు సామానులన్నియు సులభక్రయమునకు దొరకును చెన్నపట్టణములో మాకంటే చతుకగా నమ్మువారు లేరు

మడత కుర్చీ	1-కి	1-2-0
కాకోవస్ కుర్చీ సాదా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	3-12-0
ఇనపమడత మంచము కాకోవస్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిటో స్ప్రింగుది		13-8-0
మట్టకం స్ప్రింగు		12-0-0
స్ప్రింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)		16-8-0
బీరువలు 3x4 అడుగులు		17-0-0
డిటో 5x8 1/2 23-0-0	డిటో మేలరకం	30-0-0
పడతకుర్చీ అనే సోఫా కుర్చీ జేముది		8-8-0
క్యాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.		
పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లై అండుసన్		
కాచిబెట్ మేకర్స్ 41/42 గాటక బజారుద్ది, మదరాసు		

నర్వజీవన్.

భాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి

ఇది సంజీవనంటి ఒక వనమాలిక ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆతిరహస్యపు బొంబము దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనబడున నపుడనకత్వము పోగొట్టుటకు యింతకుమించిది లేదు జన్మేంద్రియ దర్శనియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజావంటిది రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంటి నాశనము చేయుటలో గంజీవంటిది "నర్వజీవన్" ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును నవరౌగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును

వెల టిన్ను 1-కి 2-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము

ప్రాఫెసర్ జి. యస్ నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ

16 కృష్ణపు మొదలిపేది, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్డసులు వగయిరా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయునప్పుడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు ఏయే తేదిల పత్రికలుచేర లేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రిక గానితేదిలు స్వప్తముగా వ్రాయవలయును

తాము దినపత్రిక చందాదారుల, వారపత్రిక చందాదారులలో వ్రాసినయెడల చాలసులువుగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగబడగలవు. వారిపేరవచ్చు పత్రికలమీద ముద్రింపించిన పేరును నెంబరుతోగూడ చించి పంపినయెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నాము.

కొందఱు విలేఖకులు కాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణాకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుంచి విరళముగా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం ప సం]

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి వారపత్రికతో నవశ్యములేదేని వారపత్రికపై అప్పుతోవచ్చు పేరును చించి నెంబరుతో సహా సంపదలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాబుతువారికి బాకీయున్న సొమ్ము దినపత్రిక చిరాలో జేర్చబడును. వ్యవస్థాపకుడు.

భవిష్యత్ క్రయం రు 2

జన్మ పత్రికా

తమ బిడ్డల జనన సంవత్సరము, మాస, తిథి, వార, జననకాలముల జక్కగా వ్రాసిపంపినయెడల మేమిచ్చుట జననకాలమును స్థిరపరుచుకొని జనన వందలి - అంశ కుండలి మహాదశ మొదలగునవి చేర్చి శిశువునకు జన్మనక్షత్రదోష బాలారిష్ట, దోషము మొదలగునవి యుండినంత తత్పరిహారమై శాంతి దానావలంబేయుక్రమమున్న, మాతాపితృవిశ్రాంతి విచారించి శిశువునకు నిక ముందు నిన్నవ సంవత్సరములలో నిట్టిగండములవలె రాగల విషయమును శిశువుయొక్క, ఆయుష్ష్యమాణ విషయమును సహా విశదముగా వ్రాసి జన్మపత్రికను సిద్ధపరిచి పంపెదము.

బాలగ్రహ నివారణ మహాయంత్రము.

ఈ మహాయంత్రము నొక పెండితాయంత్రో జేర్చి భద్ర పరిచి బిడ్డలకుం గట్టినచో ౧౨ సంవత్సరముల వరకు రాగల బాలారిష్టము ఖండితముగా పరిహారము గాగలదు మరియు నియంత్రము బిడ్డలలేని శ్రీలుక గట్టినచో గండము లేక సంతానము కలుగును, పరిశుభము చూడుడు

బాలగ్రహ నివారణ యంత్రముతోచేరి జన్మపత్రిక వెల రు 2 విలాసం. - పి. హెచ్. ఎం. సద్దాంతలు.

హోరవేనమాణి (జిల్లా బల్లారి)

వైద్యరత్న పండిత డి గోపాలాచార్యు,

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

విక్రయమునకు సిద్ధముగనుండు గ్రంథములు.

1 మాధననిదానము: - సకలరోగములను గుర్తించుటకు వైద్యులకు మిగిల నుపయుక్తమగు గ్రంథము. వెల 3-0-0

2 పథ్యాధ్యయము: - ప్రతిరోగమునకును పథ్యములును అపథ్యములును అగు వస్తువులను బోధించును.

వెల చందాదారులకు 0-12-0 ఇతరులకు 1-0-0

3 ఆయుర్వేద పరిభాష: - మందుల జేయుటకును వాని లోగల వస్తువుల భేదముల దెలిపివేయుటకును వాని తూనికల నియించుటకును ఉపయోగించు నిట్టిగ్రంథ మిది వరకు లేదు. వెల చందాదారులకు 1-2-0 ఇతరులకు 1-8-0

4 అగస్త్యవైద్యము: - దక్షిణదేశపు వైద్యసాంప్రదాయముల దెలుపును. వెల చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

5 వస్తీకర్మ: - పిచికారిజేయు విధమును దీనివలన బోవువ్యాధులను దెలుపును. చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

6 శల్యతంత్రము: - దానినభ్యసించుక్రమము, శస్త్రచికిత్స స్వరూపము, మొదలగు వానిని దెలుపును. చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

7 ఆయుర్వేదము: - ఆయుర్వేదముయొక్క ప్రాచీనత ఆంధరి భేదములు, మొదలగు వానిని విపులముగా దెలుపును. వెల చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

N B మాగ్రంథమాలలో ముద్రితము లై నట్టియు కాబోవు నట్టియు, గ్రంథముల నన్నిటిని కొనువారు చందాదారులుగా నెంచుదురు. అట్టివారు దరఖాస్తుతో 0-2-0 పుంపవలెను లేదా, పి. పి. తో వసూలుచేయబడును.

ప్యాకింగ్ పోస్టేజీకర్చులు కొనువారే భరించవలయును.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు,

ఆయుర్వేదాశ్రమం. జార్జిటౌన్, మదరాస్.

కండ్లకు చలువ జేయును.

మొదడుకు బలమిచ్చును.

ఎండవేడిమి దెలియకుండుటకు పాయ మేమి.

అమృతావలక తైలము.

ఇది యేమి జేయగలదు.

తలపోట్లను, తలనొప్పులను, మొదడునండలి వేడిమిని, అన్ని విధములగు తలనొప్పులను, నిజముగ అనేకులకు మాన్పినది. విద్యార్థులకు యోచనా పరులకు ప్రాణమిత్రము.

వెల బుడ్డి 1-కి రు. 0-12-0. బుడ్డి 12-కి రు. 8-0-0.

ప్యాకింగ్ పోస్టేజీ వేరు.

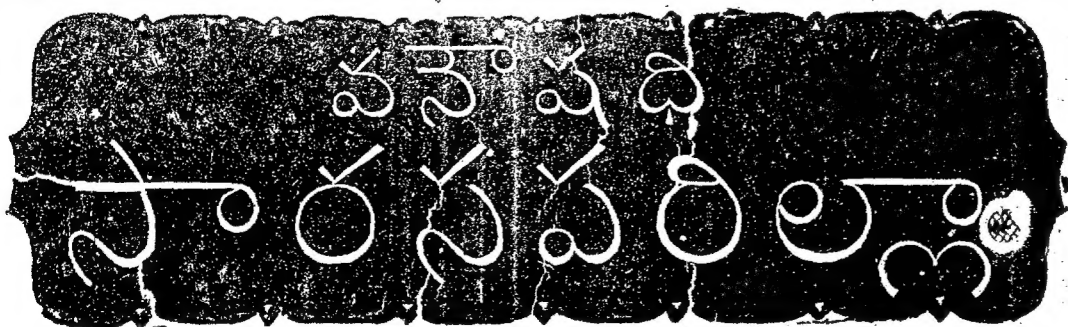
కోరువారికి క్యాటలాగు లుచితము.

వైద్యరత్న పండిత. డి. గోపాలాచార్యు,

పి. పి. యస్., పి. యమ్. పి.,

ఆయుర్వేదాశ్రమం, మదరాస్.

అధికముగా కోరువారు సమీపముగ లైలు స్టేషన్ దెలుపవలెను.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మోయు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళపొట్టు, పాతవాయువుపొట్టు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంత్రువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామగుడును వాడిన తోడనే శరీరమంతట నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును

సీసా వెల రు. 1-4-0

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౩. ఫనసవాడి. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

పొగయోడల రాక పోకలు.

చెన్నపురి నావాశ్రయమునం దున్నవి.

1914 సం॥ జూలై నెల 7 వ తేది

ప్రీతురు పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
క్లక్ ఫోర్ క్లక్ యర్	లివర్ పూలు	8 జూలై	కలకత్తా	16 జూలై
మక్సిటామ్	కోస్టు	5	లండను	6
ఎడ్వర్డ్ నాల్స్	రంగూను	6	నాగపట్నం	8
ఫ్రాన్ కెన్ ఫె	అంట్యర్స్	6	కలకత్తా	9

రానున్నవి.

ఎక్ మా	నాగపట్నం	6 జూలై	రంగూను	10 జూలై
ట్రీస్టు	కలకత్తా	7	ట్రీస్టు	8
కోబాట్	వేస్ట్	6	కలకత్తా	8
ఖాలా	కరాచి	7	కలకత్తా	7
టూరోవా	ప్రైయట్స్	8	ప్రైయట్స్	9
బ్లిమార్	కలకత్తా	8	కలకత్తా	10
సుబేదరు	బొంబాయి	9	కలకత్తా	9
నివాసా	కలకత్తా	12	లండను	18
ట్రాన్ బెన్ ఫె	క్రిష్టియనియా	10	కలకత్తా	10
నూమిడియన్స్	ట్రీస్టు	11	రంగూన్	11
శీరా	కలకత్తా	11	కొలంబు	12
అంకూబి	కలకత్తా	12	నెటాల్	18
టాండా	లండను	12	కలకత్తా	14
జానన్	ఆస్ట్రేలియా	15	కలకత్తా	15
అంటాటి	నెటాల్	26	కలకత్తా	26

ఈ తేదెలలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ నితి

1914 సం॥ జూలై నెల 7 వ తేది

ప్రదేశములు.	జూలై 7 తేది ఉదయం 8 గంటలకు ఉష్ణోగ్రత.	జూలై 7 తేది ఉదయం 8 గంటలకు ఆర్ద్రత.	కడచిన 24 గంటల లో, నీడను ఉష్ణోగ్రత.				వర్ష పాతము.	
			అధికత	అల్పత	గరిష్టత	నిమిత్తము	మొ. పరిమాణము	గరిష్టత
గోపాలపురము	29.478	91.5	88.8	...	28.98	10.48		
వాల్తేరు	29.580	99.4	82.9	...	12.99	8.53		
కాకినాడ	29.605	98.8	79.4	6.08	8.81	7.96		
బందరు	29.641	108.1	76.0	0.15	6.24	7.70		
గుంటూరు	...	102.2	76.0	0.14	5.21	...		
పెల్లూరు	29.679	102.0	76.8	0.11	3.64	8.15		
మద్రాసు	29.711	104.3	79.8	0.29	3.43	4.57		
కడపూరు	29.747	101.1	78.1	0.51	4.2	8.75		
నాగపట్టణము	29.748	98.9	76.1	0.25	2.37	4.80		
కొలంబా	29.842	84.5	72.7	0.50	80.58	29.49		
తిరువనంతపురము	29.869	86.0	76.2	0.77	28.30	28.31		
కొచ్చికో	29.886	81.9	73.9	0.60	42.34	50.97		
కల్కి	29.859	79.0	75.1	8.8	45.65	53.46		
మంగుళూరు	29.851	76.5	72.1	6.43	54.85	55.03		
బొంబాయి	29.681	87.1	79.2	0.89	17.86	25.76		
హైదరాబాదు	29.657	93.3	73.6	0.83	11.44	7.31		
అనంతపురము	...	98.8	75.6	...	3.47	4.71		
బళ్లారి	29.695	97.0	77.1	...	2.11	5.25		
కర్నూలు	29.714	96.5	75.3	0.11	3.95	5.86		
కడప	29.718	100.8	77.6	0.05	7.43	6.06		
తెంగళూరు	29.781	84.3	67.5	0.85	10.38	9.51		
కొడైకానూరు	22.725	62.9	52.4	0.2	18.22	15.02		
ఉదకమండలము	22.965	61.6	58.2	0.6	12.16	17.80		
కొయంబూర్	29.815	84.3	71.7	0.1	1.62	5.98		
కల్లూరు	29.722	101.9	78.4	0.28	6.50	7.21		
నేలము	29.811	95.2	72.8	2.57	60.9	10.82		
తిరువనాపల్లి	29.792	97.3	75.8	0.07	2.74	6.78		
పొడకొట్	29.780	99.9	78.3		5.46	6.12		
మధుర	29.788	96.2	77.2		4.77	7.02		
సిరుకల్పేరి					0.91	4.96		

దీర్ఘకల్పముయొక్క దక్షిణభాగమునను, సుత్తిర భాగమునను వాయుభారము పోవుచు బలమైన గాలులు వీచుచున్నవి పడమటిదిశను పండ్లమొగంట లొక్కతీరున వర్షము కురిసినదియు, సుమద్రను అల్లకల్లాటముగ నున్నది

య, తెలియవచ్చినది. చెన్నపురి తీరమునం దింకను పగటిపూట వేడిమి అధికముగ నే యున్నది. నిన్నటిరోజున చెన్నపురిలో 104 డిగ్రీలవేడిమి యుండెను. వాయువు చెన్నుగానున్నది. మబ్బులు బాగుగ పట్టియున్నవి. పడమటిదిశను వర్షము విశేషముగా కురిసినది. కర్నాటకమునందు సాధారణముగా గలదు. నేలములో 3-5 అంగుళములు పడినది.

మాచన:—చాలచోట్ల వర్షము కురియుచున్నది.
ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్న
వాతావరణ కాశ్రుజ్ఞుడు.

వృత్తాంతములు.

నిన్నటి సాయంకాలము ఆటున్నరగంటల ప్రాంతముల చెన్నపురిలో గాలిదుమ్ము విశేషముగా వీచినది. పిమ్మట నొకపావుగంట పెద్దవర్షము కురిసెను.

షెట్టి విశ్వవిద్యాలయమునందు వైద్య విద్యార్థులు తేలికపాటును జడవ వలయునను నియమము తొలగింపబడినది.

దొరతనమువారు క్రొత్తగ అప్పటికి కొనుచుండిన సాములో 4 1/2 కోట్ల రూప్యములు బంగారాప్యాంకు పరముగ నుంచబడినది.

కడచిన నెల 26 వ తేది టపాలలో బయలుదేరిన పరిమ్యాయను మెయిలు ప్రీతురు అధికారము సాయంకాలము అయిదు గంటలకు ఏడెనుకేపునుండి బొంబాయి బయలుదేరినది.

మానసియులగు నవాబు సారఫారాజు హాస్సేను ఖాను గారధ్యక్షులుగను, మానసియులగు ఫకీరుద్దీనుగారు కార్యదర్శిగను బీహారురాష్ట్రపు మహమ్మదీయ సంఘము తిరిగి యేర్పాటు కాబడినది.

ఆయుర్యఖానుగారు కడచిన ఏప్రిల్ లో లాహోరు నందు మృతిచెందిరి. వీరి బంధువులును, ఆశ్రమమును హిందూ దేశములోనే యుండును. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వీరికి కొంత సామ్యిచ్చిరి.

కలకత్తాలో సుప్రసిద్ధ సానిటరీయను, ఆనరరీ వెనిడెన్సి మేజిస్ట్రేటునగు గజేంద్రుగారు శుక్రవారమునాడు చనిపోయినారు. స్వకే కనలన వీరు యంతగొప్ప స్థితికివచ్చిరి చాలకాలము వీరు ముగ్ధునిపిపలు కమిషనరుగను, బెంగాలుకాసన నిర్వాహి సభ్యులుగను యుండిరి.

తూర్పు బంగారపు రైలుమార్గమునందు సింరర, అరెయా ప్రేమనుల మధ్య 5 వ తేది ఉదయము, 2 గంటల రైలు పట్టాలు తొలగినది. ఎవ్వరికిని చెప్పబడకులలేదు. ప్రయాణికులుదిగి అవతలి నిధముగ నున్నరైలులో ఎక్కుచున్నారు. రోడ్డుకు అడ్డముగ నున్నపెట్టెలను 5 వ తారీఖు సాయంకాలము 5 గంటల లోపుగతిన వేయుదురని తెలియవచ్చినది. వాన విపత్తియగు కురిసినది రోడ్డు కుంగినది. రైలు పట్టాలనుండి తొలగుట కిదియే కారణము.

బెంగాలు రాజధాని కాంగ్రెసు కమిటీవారు క్రూప్రభువుకు యీ క్రింది తిలకివాదను పంపినారు:— ఇండియను సభ్యులను కాసన రీత్యా అంగీకరింపుటకును, ఇండియనులను సభ్యులుగ ఎన్నుకొనుటకును, రాజధాని కాంగ్రెసు కమిటీవారు ప్రోత్సహము నొసగుచున్నారు. మెంబరులను ప్రోత్సహించుట వీరుకొనుటకు బదులు, ఎన్నిక పద్ధతి సేవరచుట మంచిది. పోర్టుఫోలియో పద్ధతి మంచిదికాదు. బిల్లులు పూర్తిగ నిరాకరించుట, సభవారికి ఆకాభంగమును కలిగించును.

దక్షిణహిందూ దేశముందు తిలకిలేని తెల్లిగాపు ప్రేమను నొకదానిని చాలపెద్దదానిగా కట్టవలయునని ఆలోచనలో యున్నది ప్రేమనుప్రదేశములో కట్టవలయునను విషయము నాలొచించుటకు తిలకిలేని తెల్లిగాపును కనిపెట్టిన మార్కొనియను దొర ఇండియా వచ్చుచున్నాడని కలకత్తాలోనున్న మార్కొనిని కంపెనీవారికి తెలియవచ్చినది వీరివెంట తిలకి నెంటు కుక్కుగారుకూడవచ్చెదరు మార్కొనిగారు స్వదేశమునకు వెళ్లిపోయిన తరువాత కుక్కుగారు ఇండియాలో నుండరు

రక్, బగార్జీ ప్రేమనులమధ్య 13 వ మెయిలవద్ద కాలన ప్రవాహమువలన రైలురోడ్డు తెగినది 141 నంబరు గూన్సు రైలుపోవుచుండగ ఏనుపెట్టెలు పట్టాతొలగి పోయినవి. రోడ్డు మరమ్మతు పూర్తియగువరకు టపాలను ప్రయాణికులను తెగిన చోటదిండి, ఇవతలి బిడ్డనునిధముగనున్న రైలులో నెక్కింతురు. అనిసూక్ష్మారు నుండి తెలియవచ్చినది.

రక్, బగార్జీ ప్రేమనులమధ్య తెగినరైలుకట్ట మరమ్మతు చేసినారు. పట్టాలనుండి తొలగినరైలు పెట్టెలను తిరిగిపట్టాలపై నెక్కించిన్నారు. రైల్వరాకపోకలు జరుగుచున్నవి.

బెంగాలు గవర్నరుగారు శనివారమునాటి ఉదయము కిష్టపుర వద్ద మహమ్మదీయ ప్రతినిధులకు దర్శనమిచ్చినారు. లక్షీపురారు మసీదును పరిశీలించిరి. పిమ్మట, కలకత్తా చేవు కమిషనరులు క్రొత్త డాకును కట్టుటకు తీసికొన్న స్థలమునందలి మసీదులను పరిశీలించినారు. ఈక్రింది మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు గవర్నరుగారిని దర్శించిరి:—నవాబు సయ్యదు ఆలీ చౌదరి, నవాబు సెరాజుల్ ఇస్లాం, ఆనరబిల్ ఏ. కే ఫజుల్ హక్, మాస్ట్రీ నజీముద్దీను, అహమ్మదుషేకు, మయబుదాలి, ముజిబుర్రహమాన్ ; వీరు గవర్నరుగారిని చూచి నవ్వుడు ఆనరబిల్ బీట్లను తెల్గారు కూడకుండిరి.

ఆరోగ్యమునకు మంచి దంతములు మూలనుని వైద్య కాశ్రుజ్ఞులు నిర్ణయించుచున్నారు. వాయువుపోటు, కంటి పోటు, నిద్రాభంగము, అజీర్ణము మొదలగు రోగములకు కలిగిన దంతములు కారణములుగ నుండవచ్చును. పాశ్చాత్య దేశములలోని ప్రథమ పారశాలలందు జడివెడి పిల్లలకున్నలను పల్లలను వైద్య కాశ్రుజ్ఞులప్పుడప్పుడు పరీక్షించుచుండురు లండను నందొక పొట్టి వైద్యశాలను నిర్మించుటకై యొక యువతీమణి రూ 15,000 దానము చేసినది. పిల్లుల పెద్దెలు తమ దంతముల నవ్వడపుడు పరీక్షించిచుండుటకు వలననే ననేకములైన రోగముల వీడనుండి తప్పించుకొనుట కకకాశ మేర్పడుచున్నది.

మెరపకాయలు ప్రప్రథమమున చీలీదేశమునుండి ఇంగ్లం దేశములకు వ్యాపించెను. ఇప్పుడు మెరపకాయలపంట ఆమెరికా ఖండమునం దంతటను వ్యాపించింది. ఆమెరికాయందు యంగ్లమునకు 1902 కేతులకాయలు పంపినది. రతి 1-కి నెల 0-5.0 యకరమునకు రూ 341 ఆదాయమువచ్చును. యకరమునకు ఖర్చులు రూ 100 అగును. మెరపకాయల శ్రేష్టత్యము రంగు, కారము, తియ్యదనము, రుచి మొదలగు గుణముల ననుసరించి యుండును. తోలునందు రంగు చక్కెరయును, గింజలయును మెరప నూనెయును, కాయయు దంతటను కామునునుండును. ఆమెరికా దేశమునందు మెరప పంటకు 231 రోజులు పట్టును.

బర్మా ఫిన్ల్యాండ్ కమిషనరు సర్. యఫ్ సి గేట్సుగారు కొద్దిరోజులలో పింఛను పుచ్చుకొనుచున్నారు పింఛను పుచ్చుకొన వలయునను అధికప్రాయముతోనే 1912 సం॥ లో చాలదినములు నెలవుతీసికొని వెళ్లినారు. వీరు 1883 సం॥ బంగారమునుండి అపిన్టెంటు కమిషనరు పదవికి రంగూన వెళ్లిరి. 1890 సం॥ లో చీపుకమిషనరును నెక్రెటరీగ నిశమింపబడిరి. 1903 సం॥ లో బర్మా గవర్నరు మెంటు ఫిన్ల్యాండ్ పనిఖాయమైనది. సామ్రాజ్యకాసన సభలో సభ్యుడుగ నుండి 1903 లోను 1912 సం॥లలో బర్మా రాజధానియొక్క ఆధిక స్వాధ్యయములను గూర్చి వాదించినారు. 1907 సం॥ లో ఫిన్ల్యాండ్ కమిషనరుగ నియమింపబడినారు.

చేరిసు నగరము శ్రీలకు దుస్తులను నిర్మించుటయందు పాశ్చాత్య నాగరిక నారిలోకమునకు ప్రమాణముగ నుండున క్రింది దేశీయుల బుద్ధి కుశలతలను ఉన్నల నిర్వాహి సంవత్సరము మారుచుండు వస్త్రముల మార్గమునందును, రంగుల సమ్మేళనమునందును, ఆకార నిర్వాహము నందును ప్రతి యేట నుగ్రహ్యమేమంతకాలము లందు చిత్ర విచిత్రములైన దుస్తులు నిర్మింతులగు చుండును. ఇతర పాశ్చాత్య దేశములలోని శ్రీలీదస్తులను జూచి సమ్మోహితలై వారికై విశేషమైన ద్రవ్యమును వ్యయముచేయుచుండురు. కొన్ని దుస్తులనివ్వసరిములై అంగలావణ్య సౌందర్యములను ప్రకటించి సమ్మోహమును బుట్టించుటకై నిర్మించి నలుబుండును. భాగ్యవంతులైన యవతులు నెలకు రూ 15,000 దుస్తులకై వ్యయముచేయుచుండురు. భర్తయొక్క అడ్డములో మూడవంతు భాగ్య దుస్తులకై వ్యయము చేయుట సామాన్యము. ఈ దుస్థితిని ఖండించుటకై అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రమునందలి శ్రీల సమాజముల ప్రతినిధి రాండ్రుదరు పి.కాగ్ నగరమునందు 1907 సం॥ లో సమాజములందు 10,00 000 వత్సరాంకు గలరు మహా సభయందు 0000 ప్రతిభ రాండ్రు కచ్చు యుండి ఆ సభయందు దుస్తులకై దుర్వ్యయమును జేయుట యపరధమని తీర్మానింప బడినది మందర వస్త్రమువలన సమ్మోహితలగు నమెరికా దేశపు భాగ్యవంతులై తీర్మాకము నాచరణయించుచుండరనట యసంబద్ధము

స్వయంవర వివాహము.

శాలికాయగు శ్రధనుభాగ్యుని వదలివెయుట.

లక్ష్మీనారాయణగారి ప్రత్యుత్తరము.

తిరుమలక యొక్క జూన్ 24 వతేదీ సంచికను చిన్న పరి వీర శావులగిరిలో పరికినాట సంఖ్యల మామూలుగా గల ఆంధ్రాడ గోపాలశర్మగారి వ్యవహారమున గతమాసము 18 వతేదీ జరిగిన వివాహమును గురించి "హైదరాబాదు పుగవా" "ఒక సికింద్రాబాదు నివాసి" అనునామాంతములతో ప్రచురింపబడిన రెండు లేఖలు చదివినవి. మిక్కిలి సంపదించినవి ఆంధ్రప్రదేశ్ 24 తేదీ సంచికలో చివుకుల అప్పయ్యశాస్త్రి అను పేర ప్రచురింప బడిన లేఖయై ననుచు జబడియున్న హైదరాబాదు పురవాసియను సంతకముతో దను ప్రతికయందు ముద్రింపబడిన లేఖయు నొక్కటిగా నుండుటంబట్టి యీ లేఖలకు జనకులు బ్రహ్మశ్రీచివుకుల అప్పయ్య శాస్త్రి గారేయని యూహించేయుటలేవ్వకాదు. వీరి నివాస స్థలము సికింద్రాబాదుకాని హైదరాబాదుకాదు. వీరుసత్య ప్రయులు కావున నాచరిత్రను సంగ్రహముగ దను చదువరుల యదలబట్టి దలచి యాసంగతులు వ్రాయు చున్నాను.

నా జ్యోభూమి గుంటూరు మండలము ఒంగోలు తాలూకా కాయమంచిగ్రామము. అయితే నేను జన్మించిన స్థలము సికింద్రాబాదుయొద్దనున్నది. మాయంటిపేరు కంచిభట్ల వారు మాతండ్రిపేరు శీతారామయ్యగారు. మాజనని నామము సుప్రసాంబ మేము బహుకాలముగా సికింద్రాబాదులోనే నివసింపుచుండు వారము. మా తండ్రిగారు నాజననమునకు గారణ భూతులైన దొకటి తిప్ప వారు నాకొరకు బాటుపడినది యే మాత్రమున లేదని నాకు బుద్ధి తెలిసినది మొదలుకొని యంత వరకు నేనెరుగదును. ఈ సంగతిని నన్నెరిగిన వారందఱును ఎరుగదురు నన్నుగట్టియే నాకు జననీ జనకత్వమును వహించి నన్ను పెంచి పెద్ద చేసిరి. మా తండ్రిగారిది యాచక వృత్తి కావున మేముకడబీదల మని చదువరులు ఎరుగవలసి నది ఈ వృత్తి హేతువృత్తియని తెలిసి మాతల్లిగారు నన్ను వృత్తియుం బుచ్చించి నాకు విద్యను చెప్పించుటలో నామె ఒడపాటు తలచినంతి నాకు మితిలేని దుఃఖము కలుగుచున్నది నా భజనము కొరకు వారములు గురువృత్తును, నా నూలుకీగు కొరకును నాకు వలయువు ప్రకములు కొరకును ఆమె బ్రతి మాలని గృహస్థే లేదనవచ్చును. అట్లు పడరాని కష్టముల నెల్ల బడి నన్ను ప్రవేశపెట్టినవరకు చదివించి నేనొక యుద్యోగములో ప్రవేశించినది చూచెనుకాని తాను పడిన కష్టమునకు దైవ మొసగిన ఫలముననుభవించుటకు లేకపోయినదను కొరకు నన్ను నిరతిము బాధింప, ఏక పుత్రుడుగానున్న నన్ను వదిలలేక చెప్పి పురి వైద్యాలయమున ఆమె కీర్తిశేషు రాలయ్యను సుగుణ రాసిగా నుండిన యామె గతించినందు నైతే ఓమోము వారు మాబంధువర్తములో గాని మిత్రవర్తము లో గాని మాతల్లిగారి స్వభావమునకు ప్రత్యక్షవిరుద్ధ స్వభావముల మా తండ్రిగారు స్వాధీన దేవ పోషణముతో సంపూర్ణ బంధువు నాకుచేసిన మహాపాపకార మొకటికలం. అదియే ఈలేఖలగట్టికిని ఈయెల్లకల్లల మునకును కారణ భూతిపైనది నేనుప్రవేశపెట్ట తగినంతి చదువుచుండగా మాతండ్రిగారు నాకుగాని మాతల్లి గారికిగాని యేమాత్రము తెలియజేయక కంగోలు తాలూకా కరవది గ్రామమున నివసించు పిశువాటి రామయ్యగారి 6 ఏండ్ల ప్రాయముగల కుమార్తెను నాకిచ్చివివాహము చేయనిశ్చయముచేసి మహాస్త్రమునకు రెండు దినములున్నదనగా మాతల్లిగారిని మోసపుచ్చి నన్ను పలువిధముల నిర్బంధపరచి బలాత్కారముతోగొనివెళ్లి నామె డాకొల్లను గట్టిరి. వివాహమైన దొకటి మాత్రము కలదు. కాని వారు త్యాగతాతో నేవిధమున సంబంధమును కలిగించుకొన్నదిలేదు ఇంకను మాతండ్రిగారు చేసినపాప కార్యములు కలవు మాతల్లిగారు గతించిన తర్వాత ఇల్లిందుపాడులోనున్న మానండ్రిగారు 6, 8 ఏండ్ల ప్రాయముల నుండిన నాచెల్లెండను ఆమెయెద్ద నుంచుకొని యుండగా నేనువలదని యెంత పట్టుబట్టి పోరాడినను నామాటను తిరస్కరించి యాపిల్లలొ పెద్దదానిని అనగారి ఏండ్ల పిల్లను 55 ఏడ ముసలివాని కచ్చి పెండ్లచేసెను. మరెయొక పిల్లనుగూడ నాయభిప్రాయము నకు విరుద్ధముగా నిరతూర కుడియగు నొక యాచకునకిచ్చి నేను లేకుండా వివాహము చేసెను ఇట్టి దయాహిన్యవర్తమును మాతండ్రిగారు, ఇక నాకు మరొకవారన్న నొకరిని మించి చూచువంతులు మాతల్లిగారి మరణానంతరము లొక్కయొక భావము సరిపడక వంకకొని తినలేక నేను తండ్రిపై పడనట్లు ఆపకచే

శ్వేదే యెరుగును అయిదారు పగ్యాయములు నేను జబ్బు పడినపుడుకూడ నాకు దిక్కవ్వయను లేరని పీడి జాబులను వ్రాసితిని కొందరు మనఃపూరితచేత చెప్పిపంపితిని ఎవ్వరైనా ప్రక్క తొంగిచూచినవారుకారైరి. చిత్తన మొకటి వేసిన చెట్టొకటి యగునా? ఇట్టి తల్లితండ్రుల గుణస్వభావములతో బుట్టి వారి శిక్షను బెరిగిన పిల్ల నాభిప్రాయముల కనుకూల వర్తియై నన్ను సుఖపెట్టు ననుమాట కలలానిమాట. నుమారు 7 సంవత్సరములనుంచి జాబులునులేవు. నాకొడుకు నాకొడు కని నేను తిరుగులాడు నా తండ్రి యేమాలనుండెనో, నాయ్యడు నాయల్లుడు అని యంగలార్చు వారి బియ్యంతులు ఏవంకనుండిరో తెలియదు. నాలుగు సంవత్సరములు అట్లు కష్ట పడి కుడకు విసుకుజెంది నామెదనున్న యువని ద్రెంచుకొని బహుకాలముగా నాకు గోరికగానున్న సంస్కరణ వివాహ మును చేసికొన నిశ్చయించి, నేను వేరొక వివాహము చేసి కొన నిశ్చయించితినియు, నాకును వారికిని సంబంధము లేనిదనియు నేనొకబాలును కరువది గ్రామములోనున్న పిశువాటి రామయ్యగారికి వ్రాసితిని. దానికి వారు ప్రత్యుత్తర మియ్య లేదు. తర్వాత నీవు బలాత్కారముతో నా మెడ గట్టిన యుంకదా యిది. దీనిని డాక్టర్ గొట్టి నేనొక వివాహ మునకు నాకనుజ్ఞ నొసగవలయునని మాతండ్రిగారిలో మనవి చేసికొంటిని. నా పడుచుంటు చూచి దైవము కనికరించెను గాబోలు మాతండ్రిగారు కరువదిగ్రామ మునకు వెళ్లివచ్చి ఏమాయి నేవవారి కంతచెప్పినను వినలేదు. వారుమాట్లాడు. వారి సంబంధము నీకక్కడలేదు. నీవు పేరు పెండ్లి చేసికొమ్మరిచెప్పిరి. ఈమాటలు వినినవారుకలరు. నేను వైనుడివియున్న యంశములన్నియు నిజమని రుజువుచేయుటకు నాతొలుకలర్చి చదువరులు ధృవముగ నమృతమృతము. అం దనిమించిన సాక్షి సర్వాంతర్యామియగు బరమాత్మకలధు. మాతండ్రిగారు నెలవిచ్చినందునకు సంతపించితిని కాని పిల్ల దొరుకుటెట్లు? మామూలుగారగు గోపాలశర్మగారును వారి యగజాలగు సోమనాథరావుగారును నన్ను బహుకాలముగా నెరుగుదురు. ఒకనాడు గోపాలశర్మగారి యింటికి నేదియో పనియుండి వెళ్లియుండగా వారి శిశువునుమార్తె చదువుచు కూర్చునియుండెను. ఆమెను చూచినతోడనే యామెను నెం డ్రాడిన బాగుండునుకదా యని తలచితికాని నాకు గురుప్రా యులుగానున్న యామెతండ్రిగారిలో నాసంగతి ముచ్చటించు టెట్లు అనిపించి యూరకుంటిని. కొన్నిదినములకు తర్వాత శర్మగారెన్ను రప్పించి నీకు వివాహమైనదాయని యడిగిరి. అయినదని నేను ప్రత్యుత్తరమియ్యగానే వారాప్రస్తావనను అంత టివో మానివేసిరి. అయ్యో, నామనోరథమునకు భంగము కలిగెనుకదా యనియోచించి మరల నేనేవారి గృహమునకు అప్పు డప్పుడు పోవుచు నాచరిత్రవంతుల వారికి నని ప్రస్తావనగా చెప్పితిని. మాతండ్రిగారును వారియింటికివెళ్లుచు నేను పేరు పెండ్లిచేసుకొనుటకు దామంగీకరించిన సంగతిని నూచనచేసిరి. దానిపై శర్మగారిమనస్సు కరగి తనకుమార్తెను నాకిచ్చి వివా హముచేయ నిశ్చయించిరి. వివాహము జరిగినది

చదువరులారా! వైనుడియున్న వివరమునుబట్టి నేజేసి నది తపోపి ఓహో తమరే న్యాయద్వైతతో పరిశీలింపవచ్చును. ఇకమాటలు వైనుడు తమ పిల్లల యిష్టాయిత్యముల లక్ష్యపెట్టక తమ యిష్టానుసారముగా బాల్య వివాహములచేసి లోకమున దుఃఖమును వృద్ధిచేయుచున్న మూఱులు మూఱులుగు తల్లి దండ్రులు బుద్ధిబెచ్చుకొని, స్వయంవర వివాహములకు తోడ్పడి ఈభూమిని సుఖమును సంతోషమును నెలకొల్పి బ్రయత్నింపకున్న నెచ్చట చూచినను పిల్లి వివాహములు విచ్చల విడిగా జరుగవలసినది విధానముని బుద్ధివంతులగు వారి కెల్ల నొకమానము. నిరపరాధియగు నొక బాలిక నీసుతో సార్థము నిరంతర దుఃఖము ననుభవంపడలసి వచ్చినదికదా. ఆమెకు గతయేమని కొందరు నన్ను అడగవచ్చు. మహాజనలారా! ఆమె తల్లితండ్రిలకు నామెమడ యదృశ్యుగు ప్రేమ కలదేని ఆమెను వేరొక మంచి మనకచ్చి వివాహము చేసిన వారి నొంచన లేనికార్యమున కదిప్రాముఖ్యతమగును. పిల్లయు సంతోషించును. సుఖపడును. బుద్ధివంతులును విద్యావంతు లును అగు వారెల్ల సంతోషింతునుటకు సందియముండదు. దీనికి నేను మనః పూర్వకముగ నంగీకరించుచున్నాడను. ఇంత కన్న నుపాయాంతములేదు.

మేముచేసికొన్నది స్వయంవర వివాహము. మానాం పర్యాయంలోగలకలు కలుగునటుల కట్టిపాటు, పరమాత్మ మాకు సులభమనే ఇచ్చును నమృతము మృత్యుగల తేలిసియు తెలియనివారు అమాయా హాశులై వారు ఎందరో తాము నాసికా పుత్రికలలో ప్రకటంపబడుచు నిశ్చయముతో లేగ

పోని వన్నటిని వ్రాసి తమకు పంపుదురు అట్టివానికి గమరిక మీదట నెడమయ్యకుండుటకు నవినయముతోదమరినిప్రార్థించు చున్నాడను కంచిభట్ల లక్ష్మీ నారాయణరావు.

జోసెఫ్ చెంబర్లెన్.

ఈ నెల 8 వ తేదీ లండను నగరమందలి తమ స్వ గృహమున మృతిజెందిన ఆంగ్లనాయకాగ్ర విద్యుడు, రాజ నీతి విశారదుడు సగు జోసెఫ్ చెంబర్లెన్ డిఎల్ఎ ఆంగ్లసాహిత్యపుకొవ్వర్ధి విషయమున సంస్కృతాభిమానము కలవారై, రాజనీతి విశారదులు నప్రతిమాన ప్రజ్ఞావంతులగుట దేశకాలోచిత కర్తవ్యముల సమర్థుడై నవలసికించి, అమే యులగు హేతువాదన సామర్థ్యముచేతను వక్రవృత్తి ప్రభా వము వలనను బ్రతిపక్షులనైక నొప్పించి, ఆంగ్లరాష్ట్ర సభా సభ్యుగ్రంఖ్యలలో నొక్కరుగ నుండి కర్తవ్యము నిర్వహించు చుండెడివారు. తమ నివాసస్థానముగు బర్మింగ్ హామునగరము కను సంబంధించిన స్థానికచరిపాలనాకార్యములు మొదలుకొని, మార్పుసామికి నధిపతీశనములను నుండవలసిన పరస్పర సం బంధ నిర్ణయము మున్నగు క్లిష్టతములగు సార్వసామిక సమస్యలవరకు గల సర్వకార్యములందును విశేషసామర్థ్యమును జూపి, దేశీయుల మెప్పును గృతజ్ఞతయును ఒడయుటయొకాక జగద్వ్యాప్తముగు ప్రఖ్యాతినిగూడ బొందియున్నారు. కా పట్యవర్ధితులును సత్యతత్పరులునై తమ నిజాభిప్రాయమునే ప్రధానము చేసికొనుట వలన నితర నాయకులయెడ భిన్నాభి వ్యాములుకాక, నాయకత్వ మనలంబించి ఒదవినే పరమాధి ముగ జూచినినవో నాంగ్లరాష్ట్ర ప్రధానమంత్రిత్వ పదవి నధిష్టించి యుండునటులకు సంశయములేదు. కాని స్వభావమును బట్టి పీరిటిదానికి లోబడువారుకారు. నాయకులైన వాదగ్ధ పాత్రులనడగవీరి జీవితమునొకంత విచారించిన లాభదాయ కముగ నుండునని చేరెచెప్ప నక్కజలేరు

వీరు 1836 లో లండనునగరమందు జననమంది, 19 సంవత్సరముల వయసు వచ్చువరకును అన్నటి విశ్వ విద్యా లను చారిత్రాలనుండే విద్యవభ్యసించిరి. వీరి తండ్రియగు చేం బర్లెన్ గారు సుపర్వలుగు వణిజులుగను, కాన్స్టెను కంసెనీ కర్ఫత్యులుగనుండి పేరొందినవారు. పిత్రత్యాజులై జోసెఫ్ చేంబర్లెన్ గారు బర్మింగ్ హాము నగరమునకువోయి, యచ్చటి వ్యవహారములందు బ్రవేశించి, తెలివికలిగి బాగ్యూతమై బ్రవ ర్తించి, వ్యవహారము నత్యంత లాభదాయకముగ నొనర్చిరి ఇంతి యకాక, నెల్సన్ తో క్రియకుల నాకర్షించుటచేతను, ఇతర వణిజులను దమలోనే కలుపుకొనుటవలన పోటీలేకుండ జేసి కొనుటచేతను, స్వల్పకాలములోనే విఖలుగుగ ధన మార్జించిన వారై, 1871 లోనే వ్యవహార కార్యములనుండి నివృత్తి జెందినవారై ధన మార్జించినకొలది 600 వాడ్లింపవలయు ననియే యుండును గాని, యంతటితో విగమించి యున్నతా దర్శములుం ను. దేశ సేవాకార్యములందును బుద్ధి జోనుప వలయుని సుకల్పముదయుంచుట మానన నైజమున సాధారణముగ గానరాదు. వీరుమాత్ర మట్లుకాక, 1871 వ సంవత్సరము నుండి, అం గారి 88 సంవత్సరముల వయస్సునుండియు నిండు మిందుగ మున్నటివరకును దమజీవితమును దేశసేవయందు విని యోగించి కృతార్థులైరి. మరణించు తొక్కి, వీరివయస్సు 78 సం వత్సరములు. దాదాపుగ 40 సంవత్సరముల కాలము వీరు దేశ ప్తి కార్యములందు గడపెయున్నారు.

చాల్యమున నెంతకాలము లండనులో గడపిరోకాని, తక్కిన వీరిజీవిత కాలవంతులను బర్మింగ్ హామునందే యుం డిరి. ఈనగరము వీరు ప్రవేశించిన కొలది కాలములోపలనే, (1861) తన్నగర పారిశుస్య పరిపాలన మందును, రాజకీయము లందును వీరుశ్రద్ధ గొనవారంభించిరి. బర్మింగ్ హాము, లెబర్తో రాజకీయ పక్షమువారి సంఘమందు వీరు 1868 లో ప్రముఖు లగు సభ్యులుగ నుండిరి. 1869 లో జాతీయ విద్యాసంఘమున కధ్యక్షుత పోంచుటయేకాక, నగరపు మ్యునిసిపల్ సభలో సభ్యులుగ గూడజిరి. 1870 లో బర్మింగ్ హాము సంఘ బ్రధ మముగ నేర్పడిన పాతశాలల భోర్మ్యూ సభ్యులుగనుండి 1872 లో భోరున కధ్యక్షులై, బర్మింగ్ హాము నగరమునందు మేయరు పదవిగూడ బొందిరి. వీరుమేయరు నుండిన కాలము తన్నగర చరిత్ర మునందమి త ప్రధానమైనదిగ నున్నది. పురమందు నూల నభవములును, ప్రజావిహారాము "హైగేటుపార్కు" అను ను ద్యాన యను ఏర్ప అడుటయే కాక, ఉచితపుస్తక భాండాగారమును చిత్ర ప్రదర్శనాలయమును విస్తరింప జేసిరి నగరమునకు నీరును గ్యాసును సప్లయచేయ కార్యములను నగరసభవారు స్వయం

జోన్స్ చేందరులయ్య.

జననము 1886 జూలై 8. నిర్యాణము 1914 జూలై 4.

ముగనే నిర్యాణంప వారంభించిరి. నగరమందలి గుడిసెల దీని వేయించి, క్రొత్తపీఠుల నిర్మించుటకును, విహారాదు మైదానముల నిలుపుటకును నలువది యెకరముల స్థలమును గ్రొత్తగా వినియోగించిరి. బర్మింగ్ హాము నగరమునకు వైశ్వర్య మిప్పటి నుండియే ప్రారంభించినది. వీరికి జీవితకాలపుంతయు బర్మింగ్ హామునందే యభిమాన ముండెను. తన్నగర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనమునకు వీరే ముఖ్యకారకులై యుండి, విశ్వవిద్యాలయ యాద్యక్షపదవిని గూడ బొందియుండిరి.

బర్మింగ్ హాము లిబరలు సంఘమునందు వీరు ప్రముఖులగు సభ్యులుగ నుండిన యిదివరకే చెప్పియుంటిమి. అప్పటి నుండియు గాజీయములందు వీరు ప్రవేశించి పనిచేయుచుండి రని చెప్పవలసియున్నది. నాడు మొదలుకొని గ్లాడ్ స్టనుగారు విక్టరీ స్యరాజ్యపు బిల్లును ప్రవేశపెట్టువరకును వీరు లిబరలు పక్షమునందు దమితోత్సాహముతో బనిచేయుచుండిరి. వీరు జాతీయవిద్యారంభమున జేరి, జనబాహుళ్యమునందు విద్య విస్తరింపజేయువలెను సంఘాద్దేశమును నెరవేర్చుటకై, బీద బాలురకు విద్య నుచితముగ నేర్పవలయుననియు, బాలుర కకుష్ట సమపాయములను గలుగజేసి విద్యాపద్ధతి నెక్కువ జాతీయముగ నొనర్పవలయుననియు వాదించుచుండిరి. వీరు పాఠశాలల బోర్డునందు జేరినప్పటినుండియు, మత కారణముచే గొందరు బాలురకు బాఠశాలలలోనికి ప్రవేశమయ్యగూడదను వాదమునకు బ్రతికూలాభిప్రాయము కలవారై యుండిరి. అంతటి నుండియు వీరిని బ్రజాతంత్రవాదులుగ జనులు భావించు దొడ రి మత స్వాతంత్ర్యము, భూములకు బహులు లేకుండుట, ఉచితవిద్య, స్వేచ్ఛాచరిత్రము యనునవియే వీరి కార్యక్రమమందు ముఖ్యాంశములు. ఈ కార్యములవలన, బర్మింగ్ హాములో వీ రత్యంత జనరంజకులగుటయేకాక, వీరి ప్రఖ్యాతి యితర ప్రదేశములందుగూడ వ్యాపించెను.

పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశించుటకు వీరు 1874 లో మొట్టమొదట బ్రయత్నించిరి. కాని వీరి సంకల్పము సిద్ధింప లేదు. రెండు సంవత్సరముల తర్వాత, విక్టరీనుగారు తమ సభ్యత్వమునకు గాజీనామా యిచ్చినపుడు, వీరిని బర్మింగ్ హాము నకు బ్రతినిధిగ నెన్నుకొనిరి. అప్పటినుండియు ముప్పది సంవత్సరములు వీరమత సామర్థ్యముతో బనిచేసిరి అప్పటి యంత కాలమును వీరినియామకులుగూడ వీరియేడ విశ్వాసమును గలిగి యుండిరి. ప్రవేశించిన తర్వాత చాలకాలము వీరుకరుణ ప్రకటించిన ప్రభువుచే నుపపాదించబడిన విద్యను గురించిన చట్టమును సవరించు సందర్భములో వీరు పార్లమెంటు సభలో

దమ ప్రథమోపన్యాసమును జేసిరి. వీరంతయును దీనివయసున జేసిన ప్రముఖులను బట్టి, ఆనందస్థమున చచ్చును జరుపుటకు వీరు విశేషముగ తగియుండిరి. 1877 సంవత్సరములో చేంబర్లేనుగారి ప్రేరేపణముచే లిబరలు సంఘములన్నియు మేళ వింపబడి, 'కాకస్' అనుపేర నొక్కటిగ జేర్చబడినవి. ఇందు వలన లిబరలు పక్షము చాలవరకు బలీయమై, తత్పక్షమువారికి 1880 లో గలిగిన జయమునకుగూడ నిదియే కారణముగ నుండెను. ప్రధానమంత్రి గను న్న గ్లాడ్ స్టను గారు వీరికి గలిగిన జయమును గుర్తెరిగి, వీరిని విదేశీయ వ్యవహారోపకార్యదర్శి నియమించిరి. ఈ యుద్యోగ కాలమందే దివాలా శాసనము, పేటెంట్ శాసనము, మున్నగు చట్టము లన్నియు కాసింపబడినవి. ఈ దినములలో ఐర్లండు విషయమునకు విదేశముల విషయమునకు అతివాద పక్షాభిప్రాయములను వీరును గలిగియుండి, 'బలాత్కార పద్ధతి' యన్యాయమనియు, ఈజిప్టు నాక్రమించుకొనుట తగదనియు, 'ట్రాన్స్ వాల' విషయమున జరిగిన పరిష్కారము యుక్తమేమనియు వాదించుచుండిరి. అంతట గ్లాడ్ స్టనుగారు తమ ఐర్లండు స్యరాజ్యపు బిల్లును పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశపెట్టిరి. వీరు సర్వ సామ్రాజ్యైకత్వమును గోరువారగుటచే, ఐర్లండును సామ్రాజ్యమునుండి విడ

దీసి స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటయు పార్లమెంటు సభయొక్క సర్వోత్కృష్టాధికారమునకు లోబడకుండ జేయుటయు ననునిబంధన లీబిల్లునందుండుట వలన వీరు దీనికంగీకరింపరైరి. ఇందు వలన గ్లాడ్ స్టను గారికిని వీరికి నభిప్రాయ భేదము జనించి శీఘ్రముగ నిది యధికమయ్యెను. పార్లమెంటునందు బిల్లును వోటుకు బెట్టినపుడు వీరును వీరిపక్షమువారు మరికొందరును తమవోట్లను, బిల్లునకు బ్రతికూలముగనిచ్చి, దానిని సభవారు నిరాకరించు నట్లు చేసిరి. ఈసమయములో 'లిబరలు' 'కాకస్' క్యేట్స్' పక్షములవా రుభయలు నేటిభవింపిరి. అందువలననే కాలిబరీ ప్రభువు మంత్రిగనుండు కాలములో నాదార్య భావ ప్రేరితబలును వృద్ధ్యుకూలములగు శాసనము లనేకములు కాసింపబడినవి. ఈ దినములలోనే, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల వారిని ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము వారికిని నెనడాదేశము నందలి చేపలను బట్టు రేవుల హక్కునుగరించి వివాదము సంభవించెను ఈ వివాద విషయము రాష్ట్రముల వాత్రి జర్పించుటకై యాంగ్ల సామ్రాజ్య ప్రతినిధులలో నొకరుగ వేరబర్లేనుగారు మూడ అమెరికాకు బోయియుండిరి వీరే ర్వర

చిన పరిష్కారమును అమెరికా 'సెనేటు' వారంగీకరింపక పోయినను, రాయభారము మొత్తముమై జయప్రదముగనే యుండెనని యెల్లరు నంగీకరింప వలసియున్నది.

ఐర్లండు స్యరాజ్యపు బిల్లును గ్లాడ్ స్టనుగారు 1898 సంవత్సరం వరకు పర్యాయము పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టిరి అప్పుడు దానిగురించి సభలో తీవ్రమగు చర్చలు జరిగెను ప్రతికూల వాదులలో చేంబర్లేనుగారు ముఖ్యులుగనుండిరి. తుదకు ప్రభువుల సభలో నీటిల్లును నిరాకరించివైచిరి. 1898 వ సంవత్సరములో శోస్పరీ ప్రభువుగారి మంత్రిత్వము తుద ముట్టినదవ, చేంబర్లేనుగారు అధిని వేశ వ్యవహార కార్యదర్శిగ నియోగింపబడిరి. సామ్రాజ్యమునందలి యన్నిభాగాలను సమైక్యముచేయుట వీరి యాదర్శముగ నుండెనని యిదివరకే చెప్పియుంటిమి. ప్రకృతమున సభినివేశ కార్యదర్శిగనుండటచే నీ కార్యమును వీరు చేట్టి శ్రద్ధతో నిర్వహింప బ్రయత్నించిరి. వీరి యుద్యోగమున నుండిన కాలములో సామ్రాజ్యసందర్శములందేమి, పిదప ఆంగ్ల దేశ వ్యవహారములందేమి, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో డివ్యుహారములు ప్రధాన లెములై యుండెను. దక్షిణ ఆఫ్రికాలో 'జాంగసు' దొమ్మి జరిగి తర్వాత బోయరు యుద్ధము జరుగుటవలన, వీరు ధర్మ విహీనముగను కృపణత్వముతోడను వ్యవహరింకరనిజముల వీరిని నిందింపజొచ్చిరి. కాని వీరు వెనుదీయక, నామవలంబించిన రాజనీతి సభర్థమేయని దృఢాభిప్రాయము కలవారై తమ కర్తవ్యమును నిర్వర్తించిరి. ఆఫ్రికావ్యవహారములందు, 1900లో వీరినిర్వహించిన మరయుక ముఖ్యకార్యము ఆఫ్రికాలోనియాకు స్యరాజ్యము నిచ్చు చట్టమును కాసింపబడుటయైయున్నది చేంబర్లేనుగారు అధినివేశ కార్యదర్శిగనుండిన యైదు సంవత్సరములు (1895-1900)ను, మాట్టభూమియగు నాంగ్ల దేశమునకును అధినివేశములకునుగల సంబంధమును గురించిన చరిత్రములో ప్రధాన లెములగుటకు సంశయములేదు. దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నింగ్లండు నకు సంభవించిన చిక్కులవలన మాతృదేశమునకు సభినివేశముల సహాయత్యంతావసరమై, సామ్రాజ్యమునందలి వేర్వేరు భాగాలకునుగూడ సంబంధము దృఢమగుటకు సందర్భము లేర్పడెను. ఇట్టిస్థితిలో వీరికి బ్రయత్నముగ సామ్రాజ్యసమైక్యత నాదర్శమునకు ననుకూల సందర్భము లేర్పడెననుటకు సందేహములేదు. ఇట్టివో వీరిపక్షావలంబు లందరకున సామ్రాజ్య విషయక సమస్యలయేడ శ్రద్ధయధికమయ్యెను సామ్రాజ్య సమైక్యతకార్య నిర్వహణమునకై నూతనసాధనముల నాలోచింపవలసివచ్చిరి. విదేశములనుండి దిగుమతియగు సరకులపై బన్నుల విధింపవలెననియు, అందులో సభినివేశములనుండి వచ్చువాని పై పన్నులు స్వల్పముగ విధింపవలెననియు, అందువలన సభినివేశముల వారికి మాతృభూమియేడగల తాత్పర్య మధికమగు ననియు వీరినమ్మకము. ఈయందేశమునుగరించి వీరు 1903లో నుపన్యాసముల నిచ్చిరి. దీనియేడ జనాంగీకారమును ఆంగ్లదేశములో దినదిన మధికమగు చున్నది. కాని ప్రతికూలవాదులొక ననేకులుండియే యున్నారు. ఎట్లును దీని విషయమున ననుకూలాభిప్రాయములు హెచ్చుచున్నవనుటకు సంశయములేదు ఇంతకును ముఖ్యముగ నిటీవల చేంబర్లేనుగారిక దేహస్వాస్థ్యము తప్పియుండుటచే నీయద్యమమునకు గలుగవలసిన జయము కలుగలేదు.

వీరికి 1906 లో కీళ్లవాతము సంభవించి కార్యసామర్థ్యము తప్పిపోయినది. అప్పటినుండియు, వీరికి నారోగ్యము తప్పియేయుండినది.

అన్నము భుజించుట మహాపరాధము

బహుకాలము శ్వేతముఖులకు నల్లవారియేడలను యెర్ర వారియేడలను వారి రంగుచేతనే, దోషులకు సభిప్రాయము గలదు. మరియొక క్రొత్త నేరమేమనగా అన్నము తినుట న్యూజిలాండుయందు వెల్లింగ్ టన్ నగరమున సర్ ఇయన్ హమిల్టన్ గారు ఒకానొక విందు సమయమున ప్రసంగించుచు ఆఫ్రికాలోనియందును, న్యూజిలాండునందును యుద్ధ ప్రయత్నములు విశేషముగ జేయుట యేలననగా, ఎత్తెక్కిసిటీ వలనను, విమానములవలనను, ఫిరంగిమందులవలనను గలుగు సహాయములు హెచ్చుచుండుటచేనని చెప్పిరి. అన్నియందము లుకును పసిఫిక్ సముద్రముగ హిందూ సముద్రములు గలుగ గలవు. "ప్రపంచమునంతయు ఏషియావాగో యూరోప్ వాగో పాలించునది ఎచ్చటయే నిజము కాగలద మోకే రాష్ట్రములయందలి శ్రేష్ఠాదులు కూలీల పోలిక రాజులకున్నార అన్యదేశీయులు సేమవారిపై యీవిధముగా నైకొనుట సంభవించినది వారు అన్నము తిని వ్యాపారమంతయు కత్తుకొందురు ఇదేమనకపాయము." అని చెప్పిరి.

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆనందనామ సం॥ ఆషాఢ శు ౧౫

మంగళవారము.

మనకారాగారములు.

ప్రస్తుతము కారాగారాధ్యక్షమున నుండు లెప్పనంటు కర్నూలు ముక్తమారాగారు ఇంక కొలది కాలముననే ఆపదవిరుండి దూరులగుట తెలియ వచ్చియున్నది వా రాసాసమున నుండి ప్రకటింప సాధ్యముగు కడపటి రిపోర్టు ప్రకటితమయినది. ఇది 1913 వ సంవత్సరమున మనరాజధానిలోని కారా గారముల స్థితిగతులను గురించినదై యున్నది. దీని ననుసరించి చూడగా సంవత్సరములుగా వీరు శాస్త్రజ్ఞానముతో నుపక్రమింప బ్రయత్నించిన బ్రయత్నములు కొన్ని కొంత విజయమందినట్లు నిర్ణయించవలసియున్నది. వీరు ముఖ్యముగా పరి శ్రమచేసినది కారాగారస్థుల భోజనమును సంస్క రించుటచే వారి యారోగ్యమును కాపాడవలయు ననియే వైద్యశాస్త్ర పారంగతు లగుటచే ఇంత ఇంత ఈఈనపు డేహపోషణమునకు చాలునను నూహతో ప్రారంభించిరి. ఆ ప్రారంభము వలన కొన్నిచిక్కలు తలపించి కొన్నియల్లులు జరిగెను. ఎవ్వరి పూర్వాభ్యాసము ననుసరించు భోజనపదార్థము వాకియ్యవలసినదను నభిప్రాయము గా. కేశ వస్తిగారి సలహాలపైని ప్రభుత్వమువా రంగీకరిం చుచేసి మక్తమారాగారి ప్రయోగముల కొక విధముగు మార్పుకలిగి ఆసంతృప్తి శిఖరము ముట్ట దయ్యెను మక్తమారాగారు భోజన విషయమున చేసిన మార్పులు శాస్త్రీయము గా మిక్కిలి మంచివియే యగుచు కాని మానవశరీర మన్నివిష యములయందును శాస్త్రనిగ్గతసౌలభ్యముతో తని విజేదనది కానందన నిపుటికిని కొంత యసంతృప్తి యుండుననుటకు సందేహములేదు. ఈ విషయము ఖయిదీల తూనికల స్థితివలన కొంత సూచింపబడగలదు. మాయెదుట నుండు రిపోర్టువిమర్శనో మక్తమారాగారు ఖయిదీలతూక ములభుము మాత్రము మునుపటియంత తృప్తికర ముగా లేదని వ్రాయుచున్నారు. తిరుచనాపల్లి సెంట్రలు యిల్లులో నూటికి 38.83 గురు క్రుంగి పోవు చున్నారట. సారము తగ్గుటచేత గాని దుచి తగ్గుటచేత గాని భోజనబలము తగ్గిపోయినచో నీఫల మనివార్యము ఆట్టిసందర్భములో రోగములుండ వనుటయు నిజమే అందుచేత రోగములు లేనని సంతమాత్రమున ఖయిదీలభోజన విషయము చర్చ సియాంశము కాదను సంత మంచికిటి వచ్చినదని మక్తమారాగారితో నమ్ముటకు వీలులేదు. సంగతి సందర్భములు జియిలుల విచారణసంఘము నియ మితమై నప్పుడు వెలులివడగలవని తోచుచున్నది. అప్పుడకొన్ని మార్పులు తప్పకకలుగగలవని నమ్ము చున్నాము కానున్న డెట్లున్నను మక్తమారాగారి కార్యమువలన బుదిఖానాలలోని వారలలో మరణ సౌఖ్యమాత్రము మిక్కిలి తగ్గినదనుటకు సంది యము లేదు గతసంవత్సరము 1000-కి బంగాళమున 217, బొంబాయిలో 16.0, బర్మాలో 20.69, పంజాబులో 18.88, సంయుక్త ఛరగలలో 10.4 విహారములో 17.5 మరణ సంఖ్యలయియుండ మన రాజధాని జెయిల్లో 7.9 లగుచుండుట మిక్కిలి సంతృప్తికరము ఛేదలు, తేదేదలు మున్నగు రోగములు బాత్తుగా తగ్గివి ఆహారము తగ్గిన నివి తగ్గుట యొకవింతగాదు లక్షి-న రోగములను

మిక్కిలి తక్కువయేయట! కలరా మున్నగు నంటు వ్యాధుల దాడి తగలలేదు 1913 సం॥ లో మన గాజధాని కారాగారములలో దినమునకు సరాసరి 11,400 ఖయిదీలుండిరి1912 సం॥లో 11,332 రెండు నుపోల్చిచూడ 1913 సం॥ లోసంఖ్య కొంచెము హెచ్చుకానవచ్చినను రిమోరమి రెండేడ్ల స్థితియు నొక్కటేయన వచ్చును. కారాగార శిక్షనందిన పిల్ల నేరస్థుల సంఖ్య కడచిన సంవత్సర మెప్పటి కంటెను తక్కువ. అందును ఆడు పిల్లల సౌఖ్య యింకను తక్కువ. ఇది యెంతయు సంతోష కరమే. కాని జైలులను బ్రవేశించిన పిల్లలెక్కను జూచిన నింకను యోజనీయాంశములు తేలుచున్నవి. మొత్తము 207, ఇందు 143 గురు సభ జెయిలుల లోనికి బ్రవేశించినవారు. వీరిలో 40మంది కన్యలు. దీనివలన మేజస్ట్రేటు లింకను కొద్దిపాటి నేరములకు బాలురను బాలికలను కొలది దినముల శిక్షకు పాత్రుల నొనర్చు చున్నారనుట విదితము. జిల్లా మేజస్ట్రేటు లికముందు ఈరితి 15 సం॥ములకు లో బడిన నేరస్థుల విషయమున జరగకుండు మార్గము లరయవలసినదని ప్రభుత్వమువారు హెచ్చరించు చున్నారు. కడచినసంవత్సరమున కంశటికిని నొక్క ఖయిదీ మాత్రము పారిపోవ ప్రయత్నించి నాడట. 87,000 ఖైదీలుండ నింత యదుపు కానవచ్చుట ప్రశంసవియమే. చెబ్బల శిక్ష ఎనమూడుగురుకు మాత్ర మియబడినది. జెయిలు నేరములును తదర్థ మియబడిన శిక్షలును నెప్పటి యట్లు తండోప తండములుగనే యున్నవి. ఇందు నూటికి 53. 12 వంతున ప్రాతదొంగలకు చెందినవియే యనుట కొంత సంతృప్తికరము. వీరితోచేరి యితరులు చెడి పోకుండుటకు వీటికి గాను ప్రత్యేకముగా నొక కారాగార ముంచునట్లు ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించి యున్నారు. అదియెంతయు శ్రేయ స్కరము. కారాగారస్థుల బాగునకు అందరను బారకాసులలో చేర్చియుండుట మానివేసి ఒంటి గదులలో నుంచుటకు చేయు పయత్నము లిటీనల తగినంత శీఘ్రముగ జరుగుట లేదని ప్రభుత్వము వారే యభిప్రాయపడుట శోచనీయము. ఖయిదీల మేలును గోరునెడల చేయదగినపను లనేకములు గలవు. వాని నన్నిటిని వివరించుట యావ్యాస విషయముగాదు. కాని ప్రభుత్వమువారి విమర్శనో ఖయిదీల కిటీవల నేర్పటపబడెనని యనిపించిన విద్యా వ్యాపనపద్ధతుల విషయముగాని ఖయిదీలు బయటకు బోయిన పిదప బ్రతుకుటకుగాను చేయ బడిన సదుపాయ సందర్భముల విషయముగాని ఏమియు గానరాకుండుట మిక్కిలి శోచనీయము. ప్రశ్న యడిగినప్పు డెప్పుడయిన జెయిల్లో పుస్తకా గారము లున్నవనుటయు మతబోధకేవో సదు పాయములు కలుగజేసి నామనుబయుదవృద్ధినిజ్ఞాతి జూడనేమియు శ్రద్ధపుచ్చుకొన కుండుట జూడ కొన్నికొన్ని విషయములలో అధికారలు కాగితపు వ్రాతలతోను నోటిమాటలతోను నెంత తృప్తి పొందునదియు విశదమగు చున్నది. ఇక పదేండ్లు పగవైదేండ్లు బంధింపబడు వారలు బయట పడిన తోడనే ఏమిచేయ నర్హు లగుదురను సంగతి ప్రభు త్వమువారికి పట్టినట్టే కానరాదు. పదేండ్లకు నపు టికి ముందు వచ్చేది మరచుటచేతను పనినుండి పనికి మారుటచే తగినపని చేయక యేపనియు క్రొత్తగా నేర్చుకొనక పోవుటచేతను బయటికి వచ్చునప్పటికి ప్రాతబంధువులు స్నేహితులు పోష కులు నశించి తక్కినవారు చేరదీయక పోవుట చేతను విడుదలయగు తై దీగతి వింతగతి యగుచు న్నది మరల ఖయిదీయగుటయో మరగిచచ్చు టయో వానికర్హులము ఈస్థితి మనకారాగారపద్ధ తులవలన తప్పని సరియై వర్తించుచున్నది. కావున

ప్రభుత్వమువా రీవిషయము నాలోచించి తగిన మార్పులు చేసియు విడుదల ఖయిదీల సహ యార్థము బొంబాయి యందవలె సంచు మేర్పట చియు పుణ్యము కట్టు కొందురని విశ్వసించు చున్నాము

కనడాలో నాందోళన కాకరమిచ్చియుండు మన సోదరులను గురించి వ్రాయుచు జూను 13వ తేదీ నీక్రింది రీతిని నేషనుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. “వెంకూవరు ద్వీప్రపాతమునకు హైందవులు వలస వచ్చుటకు ప్రయత్నించి చేయుచుండు ప్రయోగ ముచే సామ్రాజ్యమునకు సామాన్యమగు పౌరత్వ ము కలదా లేదా యను ప్రశ్న ముందునకు వచ్చి నది. బ్రిటిషుపౌరులుగా తమకుగల స్థితిని కనుగొను నుద్దేశమున బయలుదేరిన నావెడు హైందవులు బందరులో ప్రత్యేకపడి నిలచియున్నారు ఒక నీక్కుగురువు నాయకుడుగ నావలోనివా రెల్లరును సమ్మెకట్టి భుజింపకున్నారు. భోజనసామగ్రి తగినంత సరఫరా కాలేదనువార్తలు వినవచ్చినవిగాని నిజ ముజూడ భోజనవస్తువులు తక్కువయనిగాక తమ్ము ను దిగనియకుండుటచే కలిగిన యసంతృప్తిని తెలు పుటకుగానే వీరు సమ్మెకట్టినారని చెప్పవలసి యు న్నది. కనడావారు ఆసమ్మె హృదయ పూర్వకము కాదను వేషము వేయుచున్నారు ఇమ్మిగ్రేషను బోర్డువారు ఈమధ్యకాలమున నొక్క రొక్కరుగ హైందవుల హక్కులను నెమ్మదిగ విచారించు చు న్నారు. ఇప్పటికి ఇరువది ఇద్దరిని గట్టెక్క నిచ్చినారు. ప్రస్తుతము అందరయొక్క దృష్టులు వెంకూవరు ప్రక్కకు దిగియున్నవి. కాని కనడావారి నడత ఇండియాలో నెట్టి నైపరీత్యముల బుట్టించునోయను ప్రశ్న ముఖ్య మాలోచింపదగినద హైందవులకు సామ్రాజ్య పౌరత్వపు హక్కులు లేవనుటచే వారి సామ్రాజ్యభక్తికి కారణభూతమైన యొక్కటేష యము నడుగంట నరకుట యగును”

స్త్రీవిద్యాభివృద్ధినిగురించి బాకట్టునుండి వ్రా యబడిన జాబువేరొకచోట ప్రచురింపబడినది. మనరాజకీయ సాంఘికచైత్రిక సమస్యలన్ని యును విద్యాయ త్తములు. విద్యవలన గలుగు ప్రయోజ నము స్త్రీపురుషులకు సమానము కనిపెంచినసా రభారమును భరించవలసియున్న స్త్రీలకు పురుషు లకంటెను విద్యాశిక్షణ మవసరతరమనిన పరిహా సాస్పదముగ దోచినను విచారశీలురు దీనిసత్య మును నంగీకరించవలసియుందురు బాలికలువార శాలలందు విద్యనునేర్చుకొనుటకు సదుపాయము లున్నను సంసారభారమునందు మునిగిన యువ తులకిట్టి సదుపాయము లెవ్వియునులేవు. ఆట్టి లోపమును నివారించి స్త్రీలకు విద్యావ్యాసంగ మునం దభిరుచినిగలిగించుటకై బాకట్టుయందు వెంకటాద్రిపంతులుగారు చేయనున్న ప్రయత్న ములు సంస్తవనియములు. సంస్కృతమునందు మంచిపాండిత్యమును గలిగియున్న శ్రీమతి చిత్రాతి లక్ష్మీనరసమ్మగారు బాకట్టుయందలి యువతీమా యలకు విద్యాభ్యాసమునుజేయుటకు మంచినాధన ముగ నుండగలరు. విద్యాభిమానులైన ఆపట్టణ వాస్తవ్యులందరును జేరి తగినసదుపాయములను గల్పించి యువతీవర్గమునందు విద్యాభ్యాసమును వ్యాపింపజేసి దేశాభ్యుదయమునకును సంసార పౌఖ్యాభివృద్ధికిని దోడ్పడుట విధ్యుక్తముగ నెంచ దగియున్నది.

పదేశీయ తంత్రీ వార్తలు.

కీర్తి శేషులగు ఛేంబరులేను

లండను జూలై 6:— ఛేంబరులేను గారి శతమును నేడు బర్మింగ్ హాము పట్టణమునందలి కేహిల్లు యందు భూస్థాపితము చేయబడినది. ఛేంబరులేను గారి కోరిక ప్రకారము ఆడంబరము లేకుండానే జరిగినది. ఏకేశ్వరోపాసక మందిరము నందు ప్రార్థనలు జరిగినవి. కీర్తి శేషులగు ఛేంబరులేను గారి భార్య వారికుమారుడగు ఆడను ఛేంబరులేను గారు, వారిబంధువులు, లార్డు మేయరు, నర్వక శాఖల పండితుడు, మరెందఱు ప్రముఖులు సహాధిచేయు సమయమున దగ్గరయ్యుండిరి. కేసే కాలింగు గారు ముఖమును భరింపలేక, ఓలపీనులై నారు. వారినిచేయి పట్టుకొని మర్మివిడ కూర్చుండ కెట్టవలసి వచ్చెను. సమాధి సంస్కారము క్లుప్తముగ పూర్తిచేయబడినది. సమాధిచేయు సమయమునకు వెట్టుమినిపురు నందలి పెంటుమాన్ గ్రేటు చర్చి లోను, పెంటులారెన్స్ చర్చియందును ప్రార్థనలు జరిగినవి. మాన్ గ్రేటు చర్చిలో జరిగిన ప్రార్థనకు రాజుగారి యొక్కయు రాణిగారి యొక్కయు ప్రతినిధులు, రాజకుటుంబములోని వారున, మంత్రులున, పార్లమెంటు సభికులును, కాలనీల ప్రతినిధులును, రాయభారమును, ఇంకను అనేకులును, వచ్చిరి. పెంటులారెన్స్ చర్చిలో జరిగిన ప్రార్థనకుగాడ పట్టణము నందలి ప్రముఖులు చాలమంది దయచేసిరి.

కామన్సుసభ.

ఛేంబరులేను గారియందలి గౌరవమును సూచించుటకు నేడు కామన్సుసభ మానేయబడినది.

ముఖ్యమంత్రి గారు క్లాఫిండుట.

ముఖ్యమంత్రి ఆస్క్విత్తు గారు జోసెఫు ఛేంబరులేను గారిని క్లాఫింఛినారు. ఆస్క్విత్తుగారిట్లు చెప్పిరి:— కడచిన ముప్పది సంవత్సరములలో జరిగిన గొప్పగొప్ప వివాదములన్నిటియందును ఛేంబరులేను గారు సంబంధము కలిగియుండిరి. ఆ వివాదములను తలచుకొననవచ్చును. ఛేంబరులేను గారి పేరును మరచుటకు వీలులేదు. సమృద్ధిమనందును, చైర్యమునందును ఛేంబరులేను గారిని మించినవారులేరు.

బోనరూలా గారు.

ఛేంబరులేను గారిని గూర్చి బోనరూలాగారిట్లు చెప్పినారు — బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందలి వివిధభాగములకు గల సంబంధ పాంధ్యములను పూర్తిగ మాచ్చివేసి, క్రొత్త పునాగలను వేసిపోయినారు. దీనివైదిక సామ్రాజ్యభవనమును నిర్మింపవచ్చును.

బాల్ ఫోరు గారు.

రాజతంత్ర విశారదుడగు ఛేంబరులేను గారు కల్యాణియులు సైక్రెటరీగ నుండి చేసిన మహాత్తరకార్యములనుగూర్చి బాల్ ఫోరు గారు ప్రసంగించిరి.

ప్రభువులసభ.

లండను జూలై 6:— నేడు ప్రభువులసభలో క్రూప్రభువు గారున, లాన్యుండను ప్రభువు గారును, ఛేంబరులేను గారి మహా శయ్యములను మెచ్చుకొనిరి. మిల్నరు ప్రభు విట్లు చెప్పెను:— ఛేంబరులేను గారు ప్రజనాయకులలో అద్వితీయుడు.

రాజుగారి సానుభూతి.

లండను జూలై 6:— కీర్తి శేషులగు ఛేంబరు లేనుగారి కుమారుడగు ఆడనుఛేంబరు లేనుగారికి అనేకులు, అనేక జాబులను, తంత్రీవార్తలను బి పిః బార్డిచక్రవర్తిగారు కూడ స్వగన్ధుతో నొకజాబును పంపినారట.

ఇతర రాజులు.

స్పెయిను రాజుగారు, కానాటు ప్రభువు, వీరిభార్య ఆల్బీనీ ప్రభ్యి, ఆర్గయల్ ప్రభ్యి, మొదలగువారు తమసాను భూతిని తెలుపుచు తంత్రీవార్తలను బంపినారు.

చీనాదేశము.

లండను జూలై 6:— చీనా ప్రజాస్వామికముయొక్క వెసిడెంటుకు రాజకీయ విషయములలో ఆలోచనలు చెప్పుచుండు డాక్టరు మారినుగారు లండను వర్తకసంఘమువారి ఎదుట చీనాదేశముయొక్క ప్రస్తుతపు స్థితినిగూర్చి యీక్రింది విధమున ఉపన్యసించినారు:— ప్రస్తుతము చీనాదేశము ఆరాజకముగ నున్నదని ఇంగ్లండు ప్రజలు, అనుకొనుచున్నారు. నాకు తెలిసినంతవరకు యిది కేవలము అబద్ధము. చీనాదేశమునకు సులహించు పరరాజ్యముల హరికివి, మేధావంతులగు చీనా వారికిని, చీనాదేశము యితరదేశములవద్ద అప్పటికికొనుట యిష్టములేను. పువైనను కొన్ని పదాలకు పరదేశములవద్ద అప్పటికికొనుట యిష్టములేను. పువైనను కొన్ని పదాలకు పరదేశములలో అప్పటికికొనుట యిష్టములేను.

వారికి యిష్టములేదు. చీనాదేశములో రాజకీయవిప్లవము సంభవించిన తరువాత, దేశము ఇప్పుడున్నంత శాంతముగ, ఎన్నడునులేదు పోప్టాఫీసులు, తెల్లగ్రావు ఆఫీసులు, రైలువేలు స్త్రీమరులు నానాటికి పెంపొందచున్నవి ఇవి పెంపొందినకొద్ది గవర్నమెంటువారి అధికారము బలపడుచున్నది. తాత్కాలికముగ ఏర్పరచిన యిప్పటి పరిపాలన ప్రజలకు యిష్టముగనున్నది. ఈ పరిపాలన క్రమక్రమముగ ప్రజా పరిపాలనగమాఁపొవును. స్టేటుకాన్సిలువారు శాశ్వతముగనుండు పరిపాలనావిధానమును ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. దీనిని కొద్ది రోజులలో పార్లమెంటువారికి నివేదించురు. చీనాకును, ఇతర దేశములకును గల సంబంధ శాంతివ్యవస్థలనుగూర్చి మారినుగారిట్లునిఁ:— చీనా, ఇంగ్లండు దేశముల స్నేహము చాల తృప్తి కరముగనున్నది. తిబేతును గురించిన వ్యవహారము మట్టుకు యింకను పరిష్కారముకాలేదు. నల్ల మందు వ్యవహారములో ఇండియా గవర్నమెంటువారి కవలంబించిన పద్ధతిని మేధావంతులగు చీనావారు అంగీకరించినారు. నేను చీనాలో కాలవెట్టినప్పటినుండి, ఇప్పుడు జరుగుచున్నంత పార్లకామి కాభివృద్ధి ఎప్పుడును జరుగలేదు. చీనాదేశముయొక్క భావి ఆర్థికస్థితి చక్కగనున్నది. ఉప్పుమీదరాబడి పెరుగగలదను నూచనలు అగపడుచున్నవి. పన్నులుచక్కగ వసూలగుచున్నవి. యూరోపుఖండములో 5 ప్రభుత్వములవారివద్ద పుచ్చుకొన్న అప్పువైకములో యింకను 40 లక్షల పానులు మిగిలియున్నవి. చీనాదేశము విదేశమునకు ఎగుమతి చేయనట్టియు సరుకులవై విధించు సుంకములను నవరించు కొనుగట్టియు అధికారము యిత్తురని నమ్ముచున్నాను. చీనావ్యవహారముల నాలోచింపునప్పుడు న్యాయబుద్ధితో ఆలోచింపవలయునని యాసభవారిని కోరుచున్నాను.

ఇండియా కాన్సిలు బిల్లు.

లండను జూలై 6:— క్లవ్సు ప్రభువుగారు ప్రభువుల సభలో ఇండియా కాన్సిలు బిల్లును విమర్శించిరి. ఈ విమర్శనకు జవాబుగ మౌంటాగ్యుగారు ట్రైమున్ పత్రికకొక జాబును వ్రాసిరి. ఆ జాబునందలి సారాంశమిందు వ్రాయుచున్నాము:— ఈ బిల్లును తయారుచేయుటకు నేనుకూడ కృషిచేసినాను. ఈ బిల్లుతో నాకు సంబంధముగలదని చెప్పుకొనుటకు, సిగ్గుపడవలసిన యవసరములేదు. పూర్వపు పద్ధతిని, అన్యాయముగ నడింపజేయవలయుననిగాని, నా అభిమతమును వెల్లడిచుకొనవలయుననిగాని, ఈమార్పుచేయలేదు. ఇండియాకాన్సిలు ఏకావై యిప్పటికి 50 సంవత్సరములైనది. అప్పటి సంగతిసందర్భములనుబట్టి ఏర్పరపబడినది. కాన్సిలుయొక్క కార్యవిధానము చాల పురాతనముగానున్నది. ఇప్పటి స్థితిగతులకు తగియుండలేదు. కాబట్టి ఇప్పటిస్థితిగతులకు తగియుండుగట్లు చేయవలయునని మార్పులుచేసినాను గాని వేరొకటికాదు ఇండియాలోని పరిపాలక శాఖవారికిని, ఇండియా ఆఫీసువారికిని అత్యవసరములేకుండ చాల ప్రమాదకరముగ నున్నది. ఈప్రమాదము, స్టేటుసైక్రెటరీ గారికి ఇండియా దొరతనమువారు చేసినపనులను విమర్శించుటకును, మాతనపద్ధతుల నేర్పరచుటకును గల యధికారమువలనకాలేదు. ఇండియా ఆఫీసు పురాతన పద్ధతులవై కార్యవిధానమును జరుపుచున్నందున, పనిలో అవసరమగు ఆలస్యము జరుగుచున్నది. ఇండియా కాన్సిలులోని సభ్యులు, ఇండియనులో చాల కాలము నివసించుటవలన వారిబుద్ధి ఎల్లప్పుడును స్వల్పకార్యములయందు కూడ జోక్యముకలుగ జేసికొనవలయునని వాంఛింపుచుండును. కాబట్టి వారు ఎల్లప్పుడును ఇండియా పరిపాలనకు సంబంధించిన స్వల్ప విషయములలో జోక్యమును కలుగజేసి కొనుచున్నారు. ఈ కారణములవలన ఇండియా ఆఫీసువారికిని, ఇండియా దొరతనమువారికిని సఖ్యత కుదుటలేదు. కాబట్టి కొద్దిమంది సభ్యులుగల సలహాసంఘమును ఏర్పరచుటకును, ఇండియా ఆఫీసు పనిని చురుకుగా చేయుటకును, అవసరమగు సభకు, ఉచితమగు మార్పులు చేసికొనుటకును వీలగుగట్లు మార్పులను కలుగజేసినాము.

12 వేల కూలీలు సమ్మెకట్టటం.

డోల్ విచ్చి జూలై 6:— సమ్మెకట్టినకూలీలు 12 వేలమంది పనిపాటలరేక, డోరక తిరుగుచున్నారు. సమ్మెకట్టినవారిట్లు చెప్పుచున్నారు. మేము యూనియన్లుకాని వారివై పగదిర్చుకొనటకు సమ్మెకట్టలేదు. ఇంట్లకట్టువారు సమ్మెకట్టిరి. వీరిలోకొందరు పనిలో ప్రవేశించినారు. పనిలో ప్రవేశించినవారికి వ్యతిరేకముగ మేమిప్పుడు సమ్మెకట్టినాము నేటి సాయంకాలము వైసికులు, చాలమంది సమ్మెకట్టినారు.

మందుగిడ్డంగి పనివాండ్ల సమ్మెకట్టిన కూలీలు మందగిడ్డంగిలో గుచ్చేయుచున్న యూనియన్లు గారికూలీలను గిడ్డంగిలోనికి పోనిచ్చినారు. గిడ్డంగిలోనికి వెళ్లి చూచునరికి కొట్లన్నియు మూసివేసి యున్నందున, చేయువచేయు లేక గిడ్డంగి కూలీలు తిరిగి వచ్చిరి.

నేషనలిస్టు వాలంటీర్లు.

న్యూయార్కు జూలై 6:— న్యూయార్కు పట్టణములో విప్లండుకు స్వరాజ్యము సంపాదించువారికి ధనహామము చేయటం కొకనిధి గలదు. ఈ నిధి కమిటీవారు వాండ్లు జాతీయ వాలంటీర్స్ కీక్రింది తంత్రీవార్తను బంపినారు — మీరు వైర్యముగ నిలచి పనిచేయవలయును. గ్రాటను వాలంటీర్వరత అపద్రవేపు పనులను చేయరాదు. ఆయుధములు లేవుక సంపాదించబడును. కమిటీవారు రెడ్లెండుగారి కీక్రింది తంత్రీ వార్తను బంపినారు:— గవర్నమెంటువారు ఆయుధములను దిగుమతి చేయనిచ్చుట లేదుగదా! ఆయుధములు దిగుమతి చేసికొనుటకు ఒత్తిడిచేసి గవర్నమెంటువారి అంగీకారమును సంపాదించవలయును. లేదా మీరు వాలంటీరు నేననై అధికారమును వదలుకొనవలయును.

కమాగటామూర్సీమరు - భారతీయులు

విక్టోరియా జూలై 6:— కమాగటామూర్సీమరులోని భారతీయులను దిగనియ్యకుండుట, అక్రమముని భారతీయులు కోర్టులో ఆప్పీలుచేసినారు. ఈఆప్పీలును నేడక్రొసేవేసి నారు. క్రొసేవేయుటకీ క్రిందికారణములను జూపినారు — బ్రిటీషు పౌరులను, ఇంగ్లండు, విగ్లాండు, స్కాట్లాండు దేశములనుండి వచ్చిన వారినైననుపర, కనడాదేశములోనికి రానియ్యకుండుటకును, అట్లువచ్చువారి సంఖ్యను తగ్గించుటకును, బ్రిటీషు ఉద్యోగములకా చట్టము ప్రకారము, కనడాకు అధికారము కలదు. భారతీయులనుయమున వాదించిన వకీలు చూపిన కారణములన్నియు ఖండింపబడినవి.

రాజ దంపతులు.

లండను జూలై 6:— రాజదంపతుల్ని, మేరీరాణీగార్లు ఎడింబరో పట్టణము చేరినారు. ఇక్కడనొక సభగారింతురు వీరు హోలీవుడ్కుధనమునందు బసచేయుచును. రాజదంపతులు ప్రిన్సెసువీధి రైలుస్టేషనుండి వెళ్లుచుండ, శ్రీ స్వాతంత్ర్య వాదిన యొకతె వారివై కాగితపుబంతిని వేసినది. ఈబంతిలోని కాగితమునై శ్రీ స్వాతంత్ర్య వాదనల యుద్దేశములు వ్రాయబడియున్నవి.

ఆస్క్విత్తుగారి సందర్శనము.

లండను జూలై 7:— డోలుచ్చి ఆయుధాలలో సమ్మెకట్టబడినది. ఈవిషయమై కమ్యునును సభ్యులగు క్రూప్సు రోవులాండ్సుగార్లు ఆస్క్విత్తు మంత్రిగారితో నిన్న ఒక గంటసేపు ముచ్చటించిరి. తరువాత క్రూప్సుగారి వీవయమై రాయభారములు జరుగుచున్నవి చెప్పిరి. వ్యవహారము త్వరలో పరిష్కారమగునా యని ప్రశ్నించగా స్థితిగతులంతగాన వాగుండలేదని సమాధానమిచ్చిరి.

ఇండియా వైస్రాయి

లండను జూలై 6:— ఇండియా వైస్రాయి యుం: యింగ్లండున దానికన్న ఎక్కువకాలము ఇండియాలో మండవచ్చుననియుమే శాసనముగలదు. ఈశాసనమును రద్దుచేయుదురా? యనక ఇది మెంటుసభలో ఆస్క్విత్తుగారిని ప్రశ్నింపగా, రద్దుచేయుట గవర్నమెంటువారి యుద్దేశముకాదని జవాబుచెప్పినారు.

ముల్లాచేయు దుండగములు.

ఏడెను జూలై 6:— ముల్లా మరాఠు వైపకునున్నదట. ఇతనిని నిరోధించుటకు ఏడెనులోనున్న ఇండియను నేనను రావించినారు.

మరణవా ర్త.

లండను జూలై 6:— నాటకకర్తయగు సిడ్నీక్రండ్లీ గారు చనిపోయినారు.

దేశీయ తంత్రీవారము.

బక్కింగంహాము స్త్రీ నెన్నుకేసు.

తిరువనంతపురము జూలయి 6:—బక్కింగంహాము స్త్రీ వెన్నుకేసులో నక్కిలునిపాఠశాల నేతమధ్యాన్నము హంటుగారి యెదుటను, కృష్ణహంధలేగారి యెదుటను తిరిగి ప్రారంభమయి యిది. పోలీసు కమిషనరు జూజుగారు దొరతనముపక్షమున కేసుయొక్క సంగతి సందర్భములను కనిపెట్టుటకై శుక్రవారము కచ్చియండిరి. తక్కిన యిద్దరు న్యాయమూర్తులతో సమానముగ వీరికిని ఆసనమునగలగెను. మృతిచెందిన స్త్రీనెన్ను ఊపిరితిత్తులకు సంబంధించిన రోగముచే బాధపడుచుండెననియు, నిందువలన చాల వ్యసనముతో నుండెననియు తెలియజేసి, ఊపిరితిత్తులకు సంబంధించిన వ్యాధిచే బాధపడువారు సామాన్యముగ మనస్సునిలువడలేక ఆత్మహత్యసయితము చేసికొనుట కలవని వైద్యుల యభిప్రాయమని కేషయ్యగారు నిదర్శనములు కనుపరచి వాదించిరి. కేషయ్యగారు వివరించిన సంగతుల కనుకూలముగనే మృతదేయన స్త్రీ వెన్ను స్థితిగతులను దెను. ఇరవై ఏనిపోవుటకు పూర్వపునల్లిగతులను కేషయ్యగారు పరీక్షించి యీసంగతి సందర్భములన్నియు స్త్రీ వెన్నుకు ఆత్మహత్యనమును తెచ్చిపట్టినది చెప్పిరి. ఈస్థితిగతులన్నీ టిని విమర్శించినవారి స్త్రీ వెన్ను అమృతవంటి శీలముగల స్త్రీనిగాని, ద్రవ్యసేవంటి నెద్దమనిషినిగాని, నిందించుటకును లేక హంతకులని చెప్పటకును లేకయున్నను సాక్ష్యములేదని అయ్యగారు సెలవిచ్చిరి. ప్రాసిక్యూషను పక్షమున సాక్ష్య మిచ్చినవారి సంగతులలోని అసంగతములను కనుపరచి అయ్యగారు వాదించుచుండగానే కోర్టు నిలుపుచేయబడెను.

తిరువానుకూరు మహమ్మదీయులు.

తిరువనంతపురము జూలై 7:—మహమ్మదు సులేమాను సాహేబుగారు తిరువానుకూరులో పట్టపరీక్ష నిచ్చిన వారిలో మొదటివారు. నిన్న సాయంత్రము విక్టోరియా జూరీ మందిరమున నివాసు కృష్ణనాయగారి యాధిపత్యముక్రింది జరిగినసభలో వీరికి మహమ్మదీయులచే సువర్ణ పతక మిచ్చింప బడెను. ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయులకు చేయవలసిన సహాయములయొక్క చేసిగనుక వీరు తమ స్వప్రయత్నము మీద నాధారపడి యుండవలెనని నివాసుగారు మహమ్మదీయులకు తెలియజేసిరి. చెన్నపురినుండియు, మరి యనేక స్థలములనుండియు, నీ సభయెడ సానుభూతి చూపుచు సంపద తంత్రీ సమాగములు చేయవలసినవి.

రయిలు కట్టల మరమ్మత్తు.

సికింద్రాబాదు జూలయి 6:—చిన్న లైసుమిడి గండ్లు చాలవరకు బాగుచేయబడి మన్నాడు, పింగిమధ్యను, సికింద్రాబాదు, పూర్వాలమధ్యను, హింగోలి కాఖుమిడి పూర్వాల, నందపూరు స్టేషనులమధ్యను బండ్లు మాయూలుగ నుడుచుచున్నవి. పిగ్గి, పూర్వాలమధ్యను నందపూరు, హింగోలిల మధ్యను కట్టలింకను గండ్లతో నున్నవి. ప్రయాణికుల, సరకులు మొదటి బండ్లనుండి రెండవబండి లోనికి మారుటకు సాధ్యముగ లేదు.

రాజప్రతినిధి రంగూను పర్యటనము.

రంగూను జూలై 6:—రాజప్రతినిధిగారు నందపూరులో నరంగూనును దర్శించుచు. ఈనందపూరును యేర్పాటులుచేయు నియము నాలోచించుటకు మాండలే మునిసిపాలిటీవారి నుక్కోనివారముక సభజరుపబడినది. కష్టను ప్రభువు ప్రయాసందరశీలమగుననే వీరుప్రయాణము చేయుదురనియు, మిత్రమై నులలో ఆగి ఆపును సిండ్స్ ను జిల్లాలోని సిల్టాంగు అప్పర్షెక్టరుగారినియు తెలియజేయబడినది. కలేవానుండి చునా శతచిచ్చి రోజున్నరుండి మయమ్యా గోక్షీతులకు వెళ్లుకూరునిసిపలు కమిషనరు, ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటులు, కేవా యధ్యక్ష కర్తలు మున్నగువారితోను సభ సలంకరించిన కొందరితోను సభయొకటి యేర్పాటుచేయబడినది. దీనిలో మరి కొందరిని చేర్చుకొనుటకును అధికారముకలదు. రాజప్రతినిధిగారికి ఆ హాస్టల మొ సగి లైలువేస్తేమనుయొద్ద స్వాగతప్రత మిచ్చింపబడును. హార్డింజిప్రభువు లైలువేరోడ్డు మీదనుండి, దక్షిణమోహగోడ్డు, కోటమార్గములమీదుగ వెళ్లి దక్షిణ ద్వారమున గన్న మెంటు భవనమును ప్రవేశించును. మరునాడుదయము మొదటిపర్యాయము వీరు మాండలేకొండకు దను చేయుదురు. ఈ కొండగర్గ నెలకొల్పబడిన జేవళనునకు నేషనరులో దొరికిన అడ్మినిస్ట్రేషను మార్పుపడును. దీనికి సంబంధించిన కార్యమును వీరుప్రకటించి నిర్వహించుచు అటు

పిమ్మట ఆరణ్యము జేవళమునకు పోవుచు దారిలో జోగోయను దర్శించుచు. సుధ్యాన్నము దొరతనము వారి భవనమున విందు చేయబడును. పడవపందెములు జరుగును. రాత్రిభుజించిన వెనుక, నగరునకు తూర్పుభాగమున జరుగు పూయీసులను చూచెదరు.

శిక్షాస్ఫూర్తి సవరణ.

రంగూను జూలయి 7:—సార్వభౌమిక శాసనసభ యొక్క ప్రత్యేకపు కమిటీవారు శిక్షాస్ఫూర్తిని, క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డును సవరించువిషయము నాలోచించి కొన్ని మార్పులు చేసిరి. ఈమార్పుల ననుసరించి శిక్షాస్ఫూర్తిని క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డును యింకను సవరించుట కేర్పబడిన బిల్లును రంగూను వర్తకసంఘమువారు పూర్వముగ నంగీకరించుచున్నారు. దీనివలన మైనరులకు మరింతతక్షణ మేర్పడును.

సాక్షులను బెదరించినందునకు శిక్ష.

కలకత్తా జూలయి 6:—ఫరీదుపురము కుట్రనేరములో ముద్దాయిగనుండిన వామనచంద్ర చక్రవర్తి సాక్షులను బెదరించినందునకై పదిహేనుమాసముల కఠిన ఖయ్యు విధింపబడెను. దీనిమీద చేసిన దరఖాస్తులో నేడు న్యాయమూర్తి మేఫుద్దీనుగారు తీర్పుచెప్పిరి. నేరము బాగా రుజువయ్యెననియు, రాజకీయనేరములు, హత్యలు, బాంబు ఉద్దేశములు సామాన్యముగ జరుగుచున్నపుడును, పోలీసు ఉద్యోగులును, అప్రూవరులును చంపబడుచుండినప్పుడును, వీనిని మాన్యవలెననియు, సాక్షులను బెదరించువారికి దయచూపకూడదనియు తీర్పులో వ్రాసి, దరఖాస్తు కొట్టివేసిరి.

మారుపేరుతో డబ్బు లాగుట.

కలకత్తా జూలయి 7:—జార్జిబోల్టును అని పిలువబడు అల్లుడు మ్రోసు, విలియము డోనోహు, థామసు జోన్సు, అను నొక యూరోపియనుడును మారు పేర్లు పెట్టుకొని డబ్బులాగి నందునకై మేజిగాను పోలీసుకోర్టులో నిన్న నాల్గవ తరగతి మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట విచారింప బడిరి. మొదటి యిద్దరును మారుపేర్లు పెట్టుకొని పోలీసు ఉద్యోగులని తెలియజేసి జైమ్ సస్ట్రీ అను నతడు జోన్సును వంశించెనని దొంగతనము గనించింది. కొంత సామ్య లాగుటకై ఖయ్యులలో వేయుదుమని బెదరించిరి. ఈ యుద్దేశముతోనే వీరిద్దరితో కుట్రజేసెనని జోన్సుమీద నేరము మోపబడినది. మూడవ ముద్దాయిని వంచింది వరోలికి తీసికొని పోయినట్లును దానిమీద మొదటి యిద్దరును నక సాక్షులవచ్చి పట్టుకొనెట్లు జైమ్ సస్ట్రీ 700 రూపాయలీచ్చినయెడల తగాదా లేకుండ పరిష్కరించెననియు చెప్పిరిట! ఫిర్యాది నేరముచేసినట్లు ముద్దాయి వ్రాయించి పుచ్చుకొని, సామ్యిచ్చిన తరువాత కారితము తిరిగిచ్చి వేయుటకును నియమించుకొనెను. కొంత సామ్యియ్యబడెను. ఫిర్యాది తరువాత సి. వి. డి ఉద్యోగుల దగ్గరకు వెళ్లి సంగతులు చెప్పుకొని మొత్తకొనగా ఇవన్నెవ్వరు మారినువచ్చి ముద్దాయిల ముగ్గురిని పట్టుకొనెను.

కనడా భారతీయులు.

కలకత్తా జూలై 6:—కలకత్తాచేవునుండి హంకాంగు మీదుగ వాంకోవారుకు మూడువందలమంది భారతీయులు వెళ్లుచున్నారని తెలియచేయబడినది. కాని జాను మొదటితేదినండి ఓడయేదియు జపాను తూర్పుభాగమునకు బయలుదేరలేదు. ఇందువలన భారతీయులెవరును సరాసరిగ ప్రయాణము చేయుటకు సాధ్యముకాదని పోలీసు అధికారులు తెలియజేయుచున్నారు. ఈసంగతి అబద్ధమనియు, అసత్యమును వ్యాపింపజేయుటయొక్క యుద్దేశము గ్రహించుటకు పీలులేకున్నదనియు చెప్పుచున్నారు.

డూ-ఆలు బ్యాంకు.

లాహోరు జూలయి 7:—డూ-ఆలు బ్యాంకుయొక్క ఆఫీసులు లిక్విడేటరు రిపోర్టుమీద అమృతనరము జిల్లా జడ్జిగారి వరతుల నంగీకరించిరి. బ్యాంకుకు యేడులక్షల అప్పున్నది. ఈ సామ్యలో 4 లక్షల విషయమై వ్యవహారము పరిష్కరించవలసి యున్నది. ఇందుకుగాను బ్యాంకుకు డెబ్బది వేలు ప్రానోట్టవలన రావలసియున్నది. భాగస్వాములు చెల్లించవలసినసామ్యురి లక్షలు ఈసామ్యును తొందరపడి వసూలు చేసిన యెడల చాల నష్టము వచ్చున అందువలన క్రొత్తగ వరియొక డూ-ఆలు బ్యాంకును పెట్టిపాదానియొక్క అప్పు ఆస్తిని కొనుట కీవద్దతులమీద సంగల్పించబడినది పాతబ్యాంకు యొక్క భాగస్వాములందరు తమతమభాగములకు నూటికి

20వ చొప్పున అధికముగ సామ్యిచ్చుట కంగీకరించవలెను. ఈసామ్యు నయిదువాయిదాలలో చెల్లించవచ్చును. ఈసామ్యుదనముగ నిచ్చుటకంగీకరించుచున్నందునకు, క్రొత్త బ్యాంకు లాభమునుండి నూటికి 2 1/2 వంతున లాభముపంచి పెట్టబడును. డిపాజిటర్లు సంఘమేర్పడి తయారుచేసిన జాబితా ప్రకారము ప్రస్తుతము సామ్యు చెల్లింపగోరు డిపాజిటర్లు పాతబ్యాంకు అప్పులకంగీకరించినను సరే, కాక, నాలుగేండ్లలో వంతు ప్రకారము నూటికి 4 రూ॥ ల వడ్డితో చెల్లించ ఒప్పుకొనెను. సరే క్రొత్త బ్యాంకు మేనేజింగు డైరెక్టరుల నుండి లిక్విడేటర్లు నియమింపబడుదురు. ఇదివరకు మేనేజింగు డైరెక్టరులు క్రొత్తదానికి డైరెక్టరులుగనుండి మొత్తపులాభములో నూటికి 10 వంతులు కమిషనునియ్యబడును. చందావలన రావలసి మూలధనము వచ్చువరకు పాతభాగములు క్రొత్తదాని క్రింద చేర్చుకొన బడును.

డిల్లీ కుట్రనేరము.

డిల్లీ జూలయి 6:—డిల్లీ కుట్రనేరములో ముద్దాయి యగు బాలరాజు తల్లికి జబ్బుగ నున్నది. ఈమెను చూచివచ్చుటకు లాహోరు వెళ్లనియ్యవలయునని ముద్దాయికోరెను, గాని ఈ బాధ్యతను వహించి వెళ్లనిచ్చుటకు పోలీసువారంగీకరించలేదు.

అర్రాహాత్య విచారణ.

అర్రా జూలయి 6:—మహాతుమహత్యకై విచారింపబడుచున్న బిస్మెతుద్దీన్, మోతిచందులకేసు నేడు నెషన్సులో టి. ఎస్. మెక్వెరననుగారి యెదుట ప్రారంభింపబడినది. దత్తు భగవానుదాసును హత్యచేసినట్లును, మోతిచంద్ర దీనిక ప్రోత్సాహము చేసినట్లును నేరము మోపబడినది దొరతనము పక్షమున మనుకు గారు కేసును ప్రారంభించిరి.

కీలింగుగారి రుగ్గుత

సిమ్లా జూలయి 6:—డిల్లీలో ఫిపు ఇంజనీరుగ నుండిన కీలింగుగారికి సిమ్లాలో జబ్బుగానున్నది.

దొరతనమువారప్పిచ్చుట

సిమ్లా జూలయి 6:—నూటికి నాలుగు రూపాయల చొప్పున ఇండియా దొరతనమువారి రియప్పలను మంజూరు చేసిరి:—కలకత్తా పోర్టుట్రస్టుకు కోటిరూప్యములు, బొంబయి పోర్టుట్రస్టుకు కోటి 27 లక్షలు; బొంబయి ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చరు ట్రస్టుకు యేబదిలక్షలు; బొంబయి మునిసిపాలిటీకి ఆరు లక్షల 85 వేలు.

ఓరియంటలు బ్యాంకు దివాలా

ముల్తాను జూలయి 6:—ఈ బ్యాంకు కనివారము సుధ్యాన్నమునండి సామ్యు చెల్లించుట మనివేసెను దీనికి బారిష్టరు అహమ్మదు హుస్సేను గారు మేనేజింగు డైరెక్టరు దీనికి ప్రధాన కార్యాలయము లాహోరునందును, ముల్తాను మున్నగు ననేక స్థలములలోను, కాఖులు గలవు పరిష్కారాలో కూడ నొక కాఖుయున్నది. ఇటీవల మహమ్మదీయ ప్రముఖులనే కులు దీనినిబలపరచుటకై ప్రయత్నించుచుగాని చేయలేకపోయిరి బ్యాంకును యెత్తివేయవలయునా లేదా యనువిషయమును యోచించుటకై భాగస్వాముల సభ ముందువారును జరుగును పూర్వచరిత్రము.

లాహోరు జూలయి 7:—సామ్యు చెల్లించుటమని వేసిన ఓరియంటలు బ్యాంకు 1907 వ సంవత్సరము మే 18 వ తేదీని రిజిస్టరు చేయబడినది. 1913 జూన్ 13వ తేదీని దీనిమూల ధనము 25 లక్షలకు వృద్ధిచేయబడినది కాని వసూలు కాలేదు.

కెడిటు బ్యాంకుకేసు.

బొంబయి జూలయి 6:—కెడిటు బ్యాంకుకు నిదీవరలో మేనేజరుగనుండిన జాఫరుజానముమీది కేసు నేడు క్రిమినలు నెషన్సులో విచారణకు వచ్చినది. ప్రత్యేకపు జ్యూరర్లను యేర్పాటుచేయుటకు ప్రారంభించి ప్రాముఖ్యముగల కొందరు అంగ్లేయులను పోలీసుల హైందవులను జ్యూరర్లుగ పిలువగా దొరతనముపక్షమును, ముద్దాయిపక్షమును, ఉభయములు వీరి విషయమై ఆక్షేపించిరి. దొరతనముపక్షమున అశ్వోకేటు జనరలుగారు కేసును ప్రారంభించుచు నిట్లు సెలవిచ్చిరి— జాఫరుజానము మంచీలాభము వచ్చునని తెలించి వ్యాపారము చేయుటవలనను, డైరెక్టరులు కార్యనిర్వాహణను దనుసరుగ లగుటచేతను యీ బ్యాంకు సజ్జపావలసి వచ్చెను తెలింది వ్యాపారముచేయుటకు జాబురు కెవరును అధికార మిచ్చి యుండలేదు 1912 వ సంవత్సరము 10 వ తేది, 1913 జూను 10 వ తేదీలమధ్య 48588 రూపాయల విషయమునను, రెండవ దానిలో బ్యాంకువారిది 1913 సెప్టెంబరు మొదటితేదీని 16000 రూప్యముల విషయమును నిర్వాసమాతకము.

చేసినందుకు పీరినిద నేరములు మోపబడినవి. బ్యాంకుధనమును సంక్షేపించుటకుబదులు హాస్సేను సోదరులపేరుతో పీరి కేగించి వ్యాపారముచేయుటకు వినియోగించిరి. పీరితో వ్యాపారముచేయుటకు ముద్రాముక్తి పీరు దివాలాదేసి రని తెలియును. ఈ హాస్సేను సోదరులలో హాస్సేను అశ్రీ, మహమ్మదు సెన్సిభేగజీ అనువారును, ఇరవీసోదరుడు అహమదును ఉండిరి. పీరు ముద్రాముక్తి దూరపుబంధువులు. 1908 వ ప్రాంతములకు హాస్సేను జూలై 18 సంవత్సరములును, సోదరుడు అహమదుకు 16 సంవత్సరములును ఉండెను. పీరిద్దరు మొగసినువట్టు గ్రామముల వ్యాపారముచేసి ఇరువదివేల రూప్యములు నష్టపోయిరట. అప్పుడు పీరికి జరుగుచుంటులేక పోయెను గావునసోదరుడు హేమనువారు హిందూదేశమున కంతకు సంబంధించి భీమాకంపెనీకి మేనేజరు. జాఫరుపలకు బడిమిద నింట్లో హాస్సేనుకు 50 రూపాయల పనియొక్క బడెను అందుకు 40 రూపాయల తేజముమీద క్రెడిటుబ్యాంకులో ప్రవేశించెను. తరువాత నిరసిజీతము 60 రూపాయలకు వృద్ధిచేయబడినది. ప్రాసిక్యూషనుతో చాల సంబంధము కలిగిన పీరిద్దరుకు 1910 లో జరుగుచుంటు లేకుండెను. ఈ కాలములోనే క్రెడిటు బ్యాంకులో మొదటి పర్యాయము పీరిపేరట ఖాతా పెట్టబడినది. 1910 సెప్టెంబరులో పీరు 19500 భాగములకు దరవాజుచేసి భాగమునకు రెండు రూపాయల చొప్పున 39,000 రూపాయలు చెల్లించిరి. ఈ సమయములోనే పీరు సినిమెటో గ్రామ వ్యాపారము చేయగా 7 వేల రూప్యములు పోయిన వని చెప్పుచున్నారు. హాస్సేను సోదరుల పేరుతో రెండు మొటారు బండ్లకూడ నీకాలములోనే కొనబడినవి. కాని జాఫరుపలక నే యీపని యంతయు జరిగినది. జాఫరును, రస్తా జికామాయును గోధుమల, విత్తుల వ్యాపారమును తెగించిచేయుచుండిరి ఈ వ్యాపారముల నురించి డైరక్టరుల కేమియు తెలియదు. పీరికి డెప్యూటీ కమిషనర్లు చున్నదను విషయము నురించి కంపెనీకింప బనిలేక. అసలు సిటివిక్ షిపుచట్టముకై జాఫరు హాస్సేను సోదరుల పేరుతో వ్యాపారము చేయుచు వచ్చెను

కొందరు సాక్షులు విచారింపబడిన తరువాత కోర్టునిలుపు చేయబడినది

కాలమానము.

స్టిమ జూలై 6 :—సంయుక్త రాష్ట్రముల తూర్పు భాగమున కలిగిన మార్పుల ముఖ్యమునైనదికాదు. ఉత్తరహిందూస్థానమున వర్షముకనిగిది. పంజాబులోను, సంయుక్త రాష్ట్రములలోను ఉష్ణముకనియుండెను. దేశమందలి మధ్యభాగముల బురుగునీరు చాల బలహీనముగనున్నది. లోయరు బర్మా, అస్సాము, బంగాళము, చోటానాగపురము దీహాతము కర్మసంయుక్త రాష్ట్రములు ద్వీపకల్పముయొక్క పడమటను స్థానముగ బర్మా, బెరిస్సా, పంజాబుయొక్క ఉత్తర కర్మసంయుక్తములను, మధ్యహిందూస్థానము యొక్క తూర్పునను, బొంబయదక్కను, చెన్నపురియొక్క ఆగ్నేయభాగమునను, చెన్నపురిదక్కను, చెన్నపురితీరపు ఉత్తరమునను స్వత్రస్వము కలిగినది. సంయుక్త రాష్ట్రముల పడమటను, గుజరాతుకు పడమటను, మధ్యరాష్ట్రములు, దక్షిణ హైదరాబాదు, మైసూరులో కొన్ని జిల్లాలు పడినవి.

నూ ౧౩:—పంజాబులోను, సంయుక్త రాష్ట్రముల పడమటను వర్షముకనిగిదు.

స్టిమ జూలై 7:—సంయుక్త రాష్ట్రముల తూర్పు భాగమున వర్షము మరింత అధికముయి ద్వీపకల్పము యొక్క దక్షిణ భాగమునందును, హిందూదేశముయొక్క ఈశాన్యభాగమునందును పొచ్చినది. దేశముయొక్క మధ్యభాగములందు వర్షము నిల్చిపోయి, యింకను అస్తోయ్యున్నది. ఇక్కడను, పంజాబుయొక్క ఆగ్నేయ భాగమునను ఉష్ణముధికముగ నున్నది. బంగాళా భాతముయొక్క హైదరాబాదు వాయుభాగము లెగ్గుచున్నట్లు స్పష్టముగ కనుబడుచున్నది. మధ్య హిందూదేశము, ద్వీపకల్పముయొక్క పడమటి తీరమునను, మైసూరు, దక్షిణ హైదరాబాదు స్థానికముగ అప్పురు బర్మా అస్సాము, తూర్పుమధ్య పరగణాలు, చెన్నపురియొక్క ఆగ్నేయ భాగమునను, చెన్నపురి దక్కను, చెన్నపురి తీరముయొక్క ఉత్తరతీరమునను స్వత్రస్వము కలిగినది. పడమటి సంయుక్త రాష్ట్రములు, పడమటి మధ్య పరగణాలు, బొంబయ దక్కనులలో జిల్లాలు పడినవి.

నూ ౧౩:—హిందూదేశము యొక్క ఈశాన్యభాగమునందును, సంయుక్త రాష్ట్రముల తూర్పునను వర్షము తగ్గును.

గవర్నరుగారి పర్యటనము

బర్మార పర్యటనము.

బర్మార జూలై 6:—భూకంఠహించిన కెంట్లాండు ప్రభువుగారును, వారిపరిజనలును నెక్సెన్ ప్రత్యేకపు రయలుబండి జూలై 4వతేదీ సాయంత్రము 7-80 గంటలకు బర్మా ప్రవేశించినది. ప్రేమకు ద్వంద్వ బర్మార ఆక్రమక కలెక్టరు మెన్ కాన్ గారును, పోలీసు మాజరింగ్ కెంట్లాండు పవేగారును శ్రీ వారి నెదుర్కొని స్వాగతమొసగిరి. పిదప పీరింగలు గలసి కలెక్టరుగారి గృహమునకు బోయిరి.

నిన్న ఆదివారమైనందున గవర్నరుగారు రాజ్యసంబంధ మగు పనులేయుచు చక్కజెల్పలేదు. సాయంత్రము కోటదే వాలయములోని ఉపాసకు జనిరి.

ఈగోజున గవర్నరుగారును, వారి పరివారమును, కలెక్టరుగారితో గలసి పునఃసంధిమునకు యలుచేరి వెళ్లిరి. అచ్చట భను రాయల్ డిప్యూటీ పూసిలియన్లు పటాలపు సోల్దరులుకొందఱు నిలువబడివారికి స్వాగతమిచ్చిరి. శ్రీవారు ముందుగ పీరిని పరీక్షించి, పిమ్మట పురమంది ములోనికి బోయిరి. గుమ్మముదగ్గర కలెక్టరు మెన్ కాన్ గారు నిలువబడి, పీరి లోనికి దీసికొనిపోయి యుచితస్థానము నధిష్టించజేసిరి. పట్టణములోని శ్రీలు, పురుషులు చాలమందిసభకు విచ్చేసిరి. గవర్నరుగారు కూర్చుండుటతోడనే కలెక్టరుగారు మునిసిపల్ కైరుముగో సోపాలస్వామి మొదలియారగారిని తెలియజటచిరి. ఆనంతరము మునిసిపల్ వక్షమున నొకయభివృద్ధి పులికను వారు చదివిరి. అందలిముఖ్యాంశములిచ్చట వివరింపబడుచున్నది:—

మునిసిపాలిటీవారి విన్నపము.

మా పట్టణమునకు గల ఇబ్బందులలో ముఖ్యమైనది నీటి ఇబ్బంది. 1912, 13, సంవత్సరములలో ప్రజలుపడిన యిబ్బంది మఱియొప్పుడు పడలేదు. 1912 సం॥ లో కలరావలనను, నీటి వేడిమివలనను వ్యాధులెలలకటకు ప్రజలుపడిన కష్టములకు మిలిలేదు. 1918 సం॥ లో మహాదీహచ్చి అయినెలలు మిలిలేని కష్టములపాలైరి. వెనుక విధానమునం దున్నవారితే నుత్తరువుచేయబడిన హాగార్ నీటిసప్లయని గూర్చిన విచారణ పూర్తియైనది. దీనిభర్తు వివరమును, స్థామలును నిధ్యము చేయబడినవియు, పీరిని క్యానిటరీ ఇంజనీరుగారు పరీక్షించుచున్నారనియు, తెలియచుచున్నది. కాని, యిట్టియేర్పాటులు చాల దొరతనమువారి విచారణయందుండుట సహజము. అందులన గొంత యాలస్య మేర్పడునేమోయని భీతికలుగుచున్నది. దీనిని త్వరలో పూర్తిచేయించి, విశ్రాంతిహితముగా విచ్చేసి, యా నీటిపనులను తేగచెదరని వేడుచున్నాము.

దీనితరువాత, మంచి వైద్యాలయముకూడ మాకు కొరతగానున్నది. దీని నిమిత్తమై మీరు లక్షరూప్యములు మంజూరుచేయించినందున కెంతయు కృతజ్ఞులము. ఈ భవనము లిప్పుడు నిర్మింపబడుచున్నది. కత్త మండలములలో నొక మొదటి తరగతి కళాశాలను స్థాపించుటకై తీర్మానించినందున దొరతనమువారి కెంతయు గృతజ్ఞులమై యున్నాము. ఇచ్చటి వాడూలా కళాశాల తీసివేయబడినప్పటి నుండియు, మా విద్యార్థులు చదువు నిమిత్తమై యెంతయో దూరము పోవలసివచ్చుచున్నది. దొరతనమువారు దుర్వ్యవహించిన కళాశాల స్థాపనము కీ యూరెంతయు తెగియున్నది. ఇంకను మాకు గావలసిన వానిలో మునిసిపల్ హైస్కూలున కొక భవనమును, విద్యార్థుల కొక హోటలును ముఖ్యముగా వివరింప దగియున్నవి. మునిసిపల్ హైస్కూలున కొక భవనమును గట్టించు విషయము మీ యోచనయందున్నది. శ్రీ జూర్ని చక్రవర్తిగారి పట్టాభిషేక మహోత్సవ భావత్వా మిచ్చట, హైస్కూలు విద్యార్థుల నిమిత్తమై ఒక హోటలును నిర్మింపదలచితిమి. ప్రస్తుతిమిది విద్యా శాఖాధికారి యోచనయందున్నది.

జిల్లాబోర్డువారి విన్నపము.

ఇరవీ జిల్లాబోర్డు కంటెను మాజిల్లాలో వర్షము తగ్గున. భూమిసాగునంత మైనదికాదు. నీటివనరులు తక్కువ ఉన్నవి వర్షమునై నాధారపడి యున్నవి. ఇందులన నీటి ల్లాలో పంటలుతగును ఎండిపోవు చుండును. 1898 వ సం. వర్షేగువచ్చి అప్పటినుండియు నిది ముమ్మల వివశలేదు. మన్య పుజ్వరములు చాలతాలాకాలలో పడించు చున్నది. కలరా కూడ తిగుచు వచ్చుచుండును. తుంగభద్రా ప్రాంతములన చేతమునకు గొంతయునకారము కలుగునని యనుకొనిండు కాని యీసంకల్పమును ప్రభుత్వమువారు వదలుకొనినట్లు వివటకుచింతిలు చున్నారును. ఇండియా గవర్నరుమెంటువారి నిర్ణయములో, జిల్లాబోర్డుకు కొంచుతెన్నునై వచ్చు సముఖ్యత వాకొనుచున్నది.

నాల్గవ భాగమునకు సరియైన మొత్తము నిచ్చునట్లుగా చెన్నపురి దొరతనమువారు 1906 సం॥ లో నొకయేర్పాటు చేసెయున్నారు. కాని మా బీదబోర్డు సహాయము నాలదు. ఈ జిల్లాబోర్డువారి యాధిపత్యము క్రింద మాకు నెద్దవియు, ఏకు చిన్నవియు, వైద్యశాలలు గలవు. మన్యపుజ్వరములు, స్త్రీసపట్టి పడించు చోట్ల నింకను మంచివైద్యశాలలు స్థాపించుటయొక్క యావశ్యకముగూర్చి చెప్పవచ్చునట్లేదు. ప్రతి తాలూకా ముఖ్యపట్టణమునందైనను నొక వైద్యశాల యుండటం అవసరము. నెద్దబట్టిలో చిన్నవైద్యశాల లుండవచ్చున. విద్యావిషయమునందును మా మండలము వెనుకబడియున్నది. ఇదివరకున్న పాఠశాలలను పోషించుటయే వైద్యభాగముగా నున్నది. ఇక కొత్తగా స్థాపించవలసిన వాని విషయమై చెప్పవలసిన సంతతిలేదు. ఎవరిపాఠశాలలకు ఆస్తులుగలవ, టోడ్డులకు, కంటెనలకు వారు దబ్బుపెట్టుకొన వలయు కాడి నియమము మా బీద బోర్డున కన్వయింపదు. విశేషసహాయము కావలసియున్నది.

గవర్నరుగారి ప్రత్యుత్తరము.

మీపట్టణమునకు నీటిసప్లయచేయు విషయమై రంగుయేర్పాటులు నూచింపబడినవి. ఇంకొకవినికి 11 ల ము అంచనావేయబడి క్యానిటరీ బోర్డువారు యోచనయందున్నది. కాని, మునిసిపాలిటీవారి కెంతెంత భరించుననియు, దీనిని కాన్టెనుమెంటు వారి కెక్లాదరించు నదియు తెలియునట్లు, నియమము పూర్తి చేయబడునదియు చెప్పటకు వీలులేదు. అయినను బర్మారకి మంచి నీటి సదుపాయము చేయటకై దొరతనమువారు చేయవలసిన సహాయము చేయ నిర్ణయగ నున్నారు.

బర్మారకి మంచివైద్యశాల లేదను లోపమిప్పుడు నిర్మింపబడుచున్న వైద్యశాలవలన దీరిపోవును. దీనిపునాది గడచిన నవంబరులో సర్ హోమ్స్టెడ్ బ్రూక్లెగారు వేసియున్నారు. ఇక జిల్లాలో మిగిలినచోట్లనున్న వైద్యశాలలు గూర్చునజిల్లాలో నున్న వానికంటె సంతగా తక్కువగలేవు. సహాయమై గాఢధాని యంతయు చేయవలసినది చాల గలదు. కాని, నీతే వైద్య ప్రత్యేకసహాయము కోరినెలవల కానిని దొరతనము వారు యోచించెదరు.

సోప్లయను స్థాపించుటకై మీరు చందాలు సహాయ చేయుచున్నట్లు వినిసంతోషించితిమి. దీనికి గావలసిన వ్యయములో సగము మీరు భరించిన మిగిలినది దొరతనమువారు భరించుటకు యత్నించెదరు.

మునిసిపల్ హైస్కూలు న కొకక్రొత్తభవనమును నిర్మించుటకై కలెక్టరుగారు స్థలమును ని్వించినారు. భర్తుల విషయమై ఎక్స్ పెక్టు నిధ్యము చేయబడుచున్నది.

జిల్లాబోర్డున కధికరహాయము చేయువిషయమై యిదివరకే అట్టిసహాయము చేయబడు చున్నదియు, అయినను ప్రత్యేకసహాయము కావలసినచోట్ల దొరతనము విచారించి వ్యాయము చేయుదుననియు చెప్పిరి.

విద్యార్థులకు మరియొక క్రొత్తకష్టము.

దొరతనమువారి పాఠశాలలో చదువువిద్యార్థుల విషయముల నానాటికి హెచ్చిపోవుచున్నవి. హాస్సాలు నండి అమృత బహువుతిక యొక్కవిలేఖకును పంపిరి. తిరిగి సహాచారమువలన పరీక్షలలో తక్కువగాయిన విద్యార్థులు పాఠశాలలో చేరుటయే వల్లభ మగుచున్నదని బోచుచున్నది. మాగూలలకు తెలియగలందులకై నివేదికలు గూర్చిసాల నండి పంపిరి. 30వ తేదీని సంతక తిరిగి వార్త నిట నగరంబు చున్నాము.

“పరీక్షలలో తక్కువగాయిన విద్యార్థులను హాస్సాలలో చేర్చుకొనుట కిక్కడ పాఠశాలధికారులు నిరాకరింపదు. చాల సంవత్సరమును, యిట్టివిషయము కలుగుచున్నది. ఇట్టిచోట్ల జరిగినయెడల పరీక్షలలో తక్కువగాయిన విద్యార్థులను మంచి చదువు సంస్థలులేక పడియుండ వలసివచ్చును. అది యంతయు ప్రోత్సేటనుగారి విద్యాసీతీవలన సంభవించుచున్నది. నాయకుల సంగతుల నాలించిని కావనసభలో ప్రస్తావించుదురుగాక!”

దీనిమీద అమృతబహువు ప్రతీక ౪ముల పైటలు, ౪ నీటిసంగతులు తూర్పు బంగాళముపై సంచి 2.0.0 తెలియ కచ్చుమిచ్చుననియు, సోలెలు 2.0.0 వలన నింక ప్రకారము నొక ధర 16.8.0 వీరి చెబుగాటము వేలకొట్ట ప్రభువలయును. ననియు, దొరతనమువారు కష్టములేండులో గలవు గారి హామీలుగు విద్యా సీతీని హెచ్చించు వాకొనుచున్నది.

బాపట్ల - స్త్రీలవిద్య.

చోరగడి వేంకటాద్రి పంతులుగారు. బి. ఏ.

మనదేశమందలి స్త్రీలవిద్య ముఖ్యముగా స్త్రీల యున్నత విద్యాభివృద్ధి గావలయునన్న రజస్వలనంతరము ననుస్థ్రీలు విద్యాభ్యాసమునందు వనతులైయుండటం యత్యావశ్యకమనియు, అట్టివనతులు కుటుంబభారమును వహించుచుండెడి స్త్రీల దైనికకృత్యముల కన్యంతరము గలగజేయక నుండవలయుననియు, స్త్రీలుపాఠ్యాధ్యయనముగ నుండినగాని యట్టి పాఠ్యము లేర్పరుప కష్టముగాదనియు, కాబట్టి దేశసేవారతులగు విద్యసంపన్నులగు విద్యవీరులు మనకీర్షణదేమాల్యరహితముననియు, అట్టిరహితముల సంభవించిననాడు వారినియుపయోగించుకొనకుండుటకన్న బుద్ధివిహీనతలేదనియు, నాయభిప్రాయము. బొంబయి పునహాపట్టణముల యందెట్టి మహాపకారమును కీర్తికేఫులగు గోవిందరణదేగారి భార్యగా విండుచున్నదని కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి పూనా పర్యటనవలన తెలియుటచే నాయభిప్రాయము మిగుల బలపరుప బడచున్నది.

నేటికి యుద్వ్యమును నెరవేర్చు జీరకాలమునుండియు బ్రయత్నించు చుండగా నైవ వాంతము వరకు పాఠము జెప్పగలిగిన సంస్కృత పాండిత్యమున, అత కెక్కడుగనుండిన దేశసేవాభిలాషయును, అంతకుమించిన వినయాది సద్గుణపుంజమునుగల యువతీ రన్న మొక్కరుగలదని విని వారినిచ్చటికి గప్పింప బ్రయత్నించుట జేయుచుంటిని. ఖ్యాతిగాంచిన స్త్రీ సుండిత గౌరవముగారి ప్రోత్సాహమువలన నైజెప్పబడిన సుగుణ పుంజముచే వెలుగొందుచున్న చీట్రాలి లక్ష్మీ నరసమ్మగారిని బహుకాలము నుండి ప్రార్థించుచుండగా నేటికి నా ప్రార్థనకు వారయ్యకొని కొంతకాల మిచ్చట వసించుట కుద్వ్యమై లిన్నరాత్రి దయచేసిరి. నాయొక్కయు మా గ్రామముయొక్కయు పురాకృత్యకృత విశేషమువలన వారు మాకు లభించిరిని నానమ్మకము. వారు తమవిద్యను బుద్ధిని విరామమున కేకిని హిందూ యువతీసులు విద్యాభివృద్ధికై వినియోగింప సిద్ధముగ నున్నామని నడుపుటకు మనమెంతయు కృతజ్ఞులము యుండవలసింది.

బాపట్ల పురవాసులగు స్త్రీరక్షము లందరొకచో కేరి తమ ప్రేమకేసున సేసమయములను నిత్యమే మిత్రములకు విరోధము లేకుండ విద్య సభ్యునింప వలనపడునో యని యన్నియు యోచించి వారి నిచట చిరకాలము నిలుపుటకు దగు వసతు లేర్పరచున నేర్పువలనగనో యోచించి నా యుద్వ్యము నెరవేర్చు దేశసేవ మొనర్పజేడుచు మా పురవాసులకు కేసిన విన్నపంక రాల్పింతురని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఏ పరిశ్రమ జేయవలయునన్నను, ఏ యుద్వ్యము కొన నాగింపవలెనన్నను, ఏ వాణిజ్యము జేయవలయునన్నను, ఏ యువకార మొనర్పవలెనను విద్యవలన ప్రప్రథమముందు బుద్ధిని వికసింపజేయుట యత్యావశ్యకముగదా! సంస్కృతభాషవలనను దేశభాషవలనను మనోవికాసమును హృదయవైశాల్యమును కొనర్చు పిమ్మట నేదేని యొక కృషినిగాని, కాస్త్రమునుగాని, వభ్యసింపబూనిన నది సులభపాద్యమయ్యుండును. కాబట్టి విషయాంతరములయం దెవ్వరెట్టి యభిప్రాయభేదముల బొందుచున్నను సామాన్యవిద్య వికారదత్తమైల్లరకును నావశ్యకమని అంద రైకకంఠ్యముగ నొప్పుకొనక తీరదు.

ప్రస్తుత మనదేశస్థిని దేశాచారము ననుసరించి స్త్రీల స్వతింతులును విద్యాగంధము నెరుంగనివారును నగుట వలన వారికి దగు ప్రోత్సాహమిచ్చి వారి నీ విషయమునంత పరికొల్పదగు పాద్యత వారివారి పురుషుల దయయన్నది.

కాన నీ యుద్వ్యమున కీచ్చటి స్త్రీలు తోడ్పడలేని దానిక పురుషులే మూలకారణులనియును. నాదార్యులనియు గ్రహింపవలసియుండును. కాన నోబాపట్లపురవాసులగా నున్న జన సమూహముగ్రేమోదాయకముగ దేశాభివృద్ధికి మూలకారణముగ నీకార్యమును నెరవేర్చు తమయువతుల ప్రేరేపించి వెతుకజోయిన తీగ తనకుతనంత ప్రాసన్నమైన బదములద్రోసి వేముక నీయుద్వ్యమును దినదినప్రవృద్ధిమన మగునటుల జేయుచు లిమ దేశాభి మానమును స్వాభిమానమును వెల్లడింపుడు.

కన్యత్రి.

గమ
మనకంతి యొక పల్లెకూటమునం
గృహస్థి స్వయం శరస్వతి యాదం
రామమిగుల గారా మతో బెంచు
చెప్పనక్కరలేకదా! సరస్వతికై దే ధు నిండు

నప్పటికే యాధ్యమన వాగుగా జయము వ్రాయను శక్తిగలిగెను తల్లిదండ్రు లామె బుద్ధివైశిష్ట్యమును జూచి సంతసించుచు నామెకు సంస్కృతవిద్యను జక్కగా గరపనెంపుచుండిరి ఆమె నొక గొప్ప విద్యవీరుణిగ జేసి తగిని విద్యాంసున కిచ్చి వివాహముచేసి వారు సుఖించుచుండ జూడ నభిలషించుచుండిరి. లోడివారిక లెల్లరు నామె యుద్వ్యమున కచ్చెరువడుచు నామె బహుభాగ్యవతి యగు ననుకొనుచుండిరి.

సరస్వతి తిండియొద్దనే సంస్కృత విద్యాభ్యాసమున కుపక్రమించెను. శబ్దసమాసములు చదివి ప్రథమశతీనుగరచి బాలరామాయణము గట్టికముగా బఠించి యమరమును హితోపదేశమును నారంభించెను. సరస్వతికి బాతములు ప్రాకన విద్యలవల విన్నమాత్రన జూచినమాత్రమున వచ్చుచుండెను. ఒక్కసారి విన్నంతినే పద్యమైన గద్యమైన జ్ఞప్తియంచుకొన గల యామె యసాధారణమేధా సంపదను నూచింప స్వగ్రాహిణి యంత్రమును దలపకయే యామెకేక సంతాగా హిత్యశక్తి కలదని చెప్పిన మాపాతక మహాశయలు గ్రహింప జాలకపోరు. అట్టిమాతృబుద్ధిగల ముద్దులపట్టి యెడల దలిదండ్రులకెట్టి యనురాగముండునో వారలంతి యానందము ననుభవించుచుందునో యనుభవమున తెలిసికొందురు గాక!

కృష్ణమిత్రున కాకస్మిక్ముగా నొకనాడు ప్రాణము విడిచి వచ్చెను. వైద్యులు పరీక్షించిచూచి యతడు మరలలేచి మసలినయెడల బునర్జన్మమెత్తినట్లే యని చెప్పిరి. అతనికిని జీవితాశలేడు. బంధుమిత్రులెల్లరును రప్పింపబడిరి. గ్రామము లోని పెద్దమనుష్యులును బుద్ధిమంతులును నందఱు నచ్చటనే యుండిరి. కృష్ణమిత్రుడు యోగ్యప్రవక్తకుడును బహుకార పరుడును భగవద్భక్తుడును నగుటచే నందఱును నావత్కాలమున జూడవచ్చిరి. కృష్ణమిత్రుడు తాను సంపాదించిన వరస్థిరూపకమైన యావదాస్తిని సరస్వతి నుత్తరాధికారిణిజేసి యా ప్రబంధునకు రామగోపాలుడను నాతని నామెకు సంతతునిగా నేర్పరచి యొక మరణశాసనమును వ్రాయించెను. ఆనాడు గడచెను.

మరునాడు కృష్ణమిత్రుడు మంచముపై బరుండియుండెను. సత్యవతి నాధునిచరణసన్నిధిని గ్రొందగూర్చుండి నేప చేయుచు దనకురానున్న యావదనుగూర్చి తలపోయుచు గన్నీరు మన్నీరుగా వలపోయుచుండెను. సరస్వతియు దండ్రి ప్రక్కలో గూర్చుండి కన్నీరు సంచుచుండెను. కృష్ణమిత్రుడు సరస్వతిపై జేయువైచి సముఖముననే భిన్నముఖుడైయున్న రామగోపాలుని జేరరమ్మని చేపైగజేసెను. ఆతడును సమీపించి కృష్ణమిత్రుని హస్తముతో స్పృశించుచు 'చావా ఏమి చెప్పెదవు? నీకోరికలేమి?' అని యడిగెను. అప్పుడు కృష్ణమిత్రుడు సరస్వతి హస్తపల్లవమును గోపాలుని కరముననుంచి యప్పగించి హీనస్వరముతో 'దీన వదనముతో నీమెయో చెప్పెను. అస్ఫుటములైన యావాక్కుల యర్థము రామగోపాలు డేమి గ్రహించెనో యతనికి తెలియ వలయు గాని 'చావా! మీ డిడ్డను నాబిడ్డకలె జూచుకొందును. నాకు సాధ్యమగునంతలో నీ మేకేలోపమును గలగ నీయను. విద్యాబుద్ధులు-విషయమును వివాహవిషయమునను గూడ నీ ప్రతినిధిని ప్రసరిల్లెదను.' అనికోక భరవివశమై గద్గదస్వరమున బలికెను.

ఆ వాక్యములు విని కృష్ణమిత్రుడు సత్యవతి చక్కికి దృష్టిమరల్చెను. సత్యవతి యాతని ముఖమువరమునే యుపలక్షించు చుండటచే దోడనే లేచి తలవైపునకు వచ్చి నిలిచి నాధా! ఏమి నూజ్ఞ అని ప్రశ్నించెను. కృష్ణమిత్రుని సేత్రములనుండి వెదలిన యుష్ణజలకణములే సత్యవతి ప్రశ్నమునకు నదుత్తరము లయ్యెను. పరంగిరెజ్జురాలగు నామె పరిభావమును గ్రహించినో యుండును. సత్యవతీదన చంద్రప్రకాశము సన్ననిటునో కృష్ణమిత్రుని వయనోత్పలములు ముకుళించెను. మరయొక నిమిషమునకే యాతనిహృదయము వికాశింపి నభిలషించెను. సత్యవతిసతీకరోమణి యగుటచే మనోనాధు ననుగమించి స్మరణీయు రాలయ్యెను.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల నిధి.

మే నెల 18-వ తేదీ. నటకు వహులయిన మొత్తము రు.1616-10-0
ఇంతవరకు బొంబాయి హిందూడేశ్ సేవక సంఘము వారికిని, మదరాసులో ఇండియన్ బ్యాంకు వారికిని మేముపంపిన సొమ్ము.....1497-2-0
119-8-0
గంటూరు తాలూకా చేకూరు గ్రామస్థులు వహులచేసి పూతుంగాక వెంకటసుబ్బయ్య గారి మూలముగా జూను 30-వ కేదని పంపిత మొత్తము 17-0-0
ఇప్పక్షన్న నిలువ 136-8-0

చేకూరు వెంకట కృష్ణయ్యగారు 1-0-0 పూతుంగాక వెంకటసుబ్బయ్యగారు 1-0-0 మార్కడేవర వెంకటసుబ్బయ్య గారు 1-0-0 మార్కడేవర వెంకయ్యగారు 1-0-0 వాసిరెడ్డి లింగయ్యగారు 1-0-0 గంటుపల్లి వెంకట్రామయ్యగారు 0-4-0 అడుసు వల్లికోటయ్యగారు 0-8-0 వాశిరెడ్డి వీరయ్యగారు 0-8-0 అడుసుపల్లి నాగయ్యగారు 1-0-0 గంటుపల్లి వేంకటకృష్ణయ్యగారు 0-8-0 కూనపాటి అంజంబా 0-4-0 వాశిరెడ్డి వెంకట నారాయణరావుగారు 1-0-0 వాశిరెడ్డి సీతారామయ్యగారు 1-0-0 వద్ది ఆంకమ్మగారు 0-8-0 గంటుపల్లి నరసయ్యగారు 0-4-0 వాశిరెడ్డి వెంకట సుబ్బారావు గారు 2-0-0 మలయమారుత నరసరాజుగారు 0-4-0 వాసిరెడ్డి వీరకోటయ్యగారు 0-4-0 వాశిరెడ్డి వెంకటసుబ్బయ్యగారు 0-8-0 మదుల రామమూర్తిగారు 0-4-0 వాశిరెడ్డి చివవెంకయ్యగారు 0-8-0 మెట్ట నారాయణ రావుగారు 0-8-0 అడుసుపల్లి కోటయ్యగారు 0-8-0 మార్కడేవర పెద్దనాగయ్యగారు 0-8-0 వాశిరెడ్డి వీరయ్య గ్రామమునభు 1-0-0

ఈ దక్షిణాఫ్రికా వ్యవహారమందరి కనుకూలముగా పరిష్కారమయనదిగాన నికముందు సొమ్ము కనులుచేసి పంపనవసరము లేదనియు ఈ నిధి యంతటతో ముగింప బడినదని యు విన్నవించుచున్నాము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవస్థాపకుడు

జూ బు లు.
రాజానగరం లోకల్ ఫండు సత్రం

అయ్యో, ఈ సత్రము గుమాస్తాగారగు ధన్వాడ ఆందరావు పంతులుగారిక బ్రహ్మచైత్రము బాటసారులన్నాతులై వచ్చి యెంత మొరలిడుచున్నను తమ పన్నలేమియో తామవ్రాసి కొనుచు కూర్చుండుటయే కాని వీరి దీనాలాపముల నెంత మాత్రమును వినిపించుకొనరు. ఒకవేళ వినిపించుకొన్నను వీరు మనస్సుకరిగి సరిగా వచ్చినవారి నేదరను పద్దలను వ్రాయరు ఈ సత్రమున కసలే బాటసారు లెంతమాత్రమును రారు వచ్చినను ప్రాప్తాజేతరులును కడబీదలును నగు కుంటి గ్రుడ్డివాండ్రై రావలయును కాని బ్రాహ్మణు లెవ్వరునురారు అట్టి వాండ్రైతెంచిన గుమాస్తాగా రొకపెద్ద చెబ్బలి కేకంత కేక చేసి వాండ్రం వారదోలుదురు. ఒకవేళ ననుదిన మయిదారుగుర కన్నము బెట్టించినను పప్పున్న నుప్పుండదు ఉప్పున్న పప్పుండదు. ఇట్టి భూతదయలేనిగుమాస్తాలను సత్రములపై నియోగిండుట యనునది కూడనిపనికదా! అధికారు లిగుమాస్తాను సత్రపు ద్యూటినుండి తప్పించి వేరొక న్యూటిలో బ్రవేశింప బెట్టిన వాట సారులు బ్రతుకుదురని తలంచెదను.

వేదాల వేంకటా చార్యులు
తాలూకా సమనులు.

అయ్యో, ఈ మధ్య నేనొక సమయము జూచుట తట్టించెను అదియొక కరణమును తాలూకా ఆఫీసునకు ఓలుచుచుండెను. అందలి రిద్దుహాయను, మర్యాద చిహ్నములను పత్రికాపారకులు రుచిమాచెదరు గాక:-

“గ్రామ కాపురస్తుడైన కర్ణం అనేవారికి ఇప్పుడు మావద్దన్ను ఓవిన్యా విచారణలో సాక్ష్యము యిచ్చుట కున్నా లెఖలు వోజరు వెట్టుటకున్నా నీవు హాజరు కావడము. అనసరముగానున్నది గనుక, మకాంబో, గంటలకు మాయెదుట నీవు ఖుద్దన హాజరుగుటకున్న మా ఆశ్చర్యపొందే వరకు, అక్కడనుండి వదలి వెళ్ళకుండా నుండుటకున్నా యిందు మూలముగా నీవు సమ్మతు చేయబడుచున్నావు”

ఇది ఆసమయయొక్క నకిలు. ఈ సమ్మతులో ఇంగ్లీషులో కూడ ఫారము ముద్రింపబడియున్నది. ఆ ఇంగ్లీషుపారము లోని ఇంగ్లీషుపదములు:- 'యవర్ అటెండెన్సు, యూ ఆర్ స మ స్ట్ అని యిట్లు 'యూ' అను పదము వాడబడినది. మరియు ఓపోర్ యూ, పర్సె టెడ్డుటై మి అను ఇంగ్లీషు పదములకు మావద్దన్ను, హాజరున్నా, మొదలగు తెలుగుపదములు తెర్చుమలో కనబడుచున్నవి అధికారులు మా అని గౌరవపదములను వాడుకొనుట ఉత్తమమే అవిషయ మటుంచి గ్రామకరణము, మునసబు విషయము నాలోచింపుడు. తాదేవాలై నంత మాత్రమున నీచముగ నేకవచనప్రయోగము చేయవచ్చునా? ఈ సమయమే అనసరమగునెడల యితర ఘరానా మనుష్యులకు సహితము జారీచేయుచుండు ఇట్లు నీచముగ బల్కుట తగునా? ఇదిగౌరవమా! ఎంత నీమనెనను ఎ త క్రింది యుద్వ్యగస్తునైనను గౌరవించుట న్యాయమని పెద్దలు చెప్పుచుండురు గ్రామమున కధికారులనదగి, స్వావిధముల సామ్రాజ్యమునకు సహాయభూతులగుచుండు గ్రామమునను కరణములు గౌరవావహులుగారా?

ఒక గ్రామాధికారి

TELEGRAMS.

REUTER'S TELEGRAMS.

The Late Mr. Chamberlain.

Burial.

LONDON, July 6.—Mr. Chamberlain was buried to-day at Keyhill Birmingham with the utmost simplicity in accordance with his desire. Vast crowds lined the route to Keyhill. Service was held in the Unitarian Church. Mrs. Chamberlain, Mr. Austen Chamberlain and other relatives, Lord Mayor and the Corporation Professors of the University and all prominent people of Birmingham were present. Mr. Jesse Collings was grief stricken and had to be assisted to his seat. The ceremony was a very brief one. Other memorial services were held at St. Margaret's Westminster and St. Lawrence Jewry. At the former service, representatives of the King and Queen, members of the Royal family, Cabinet Ministers and members of the Parliament of all shades of opinion, representatives of the Dominions, Ambassadors and members of all classes of Community were present. The ceremony at St. Lawrence Jewry was attended by prominent personages in the City.

King's Autograph Letter.

Mr. Austen Chamberlain announces that in addition to the message already published the King wrote to him a private autograph letter.

Other Messages of Sympathy.

The King of Spain, the Duke of Connaught and Duchess of Connaught and the Duchesses of Albany and Argyll also sent messages of sympathy to the family on the death of Mr. Joseph Chamberlain.

House of Commons Adjourned.

The House of Commons has adjourned until to-morrow as a mark of respect to the late Mr. Joseph Chamberlain.

Prime Minister's Eulogy.

The Prime Minister paid an eloquent tribute to his name which he said was imperishably associated with the great public controversies for the last thirty years. None had surpassed him in confidence and courage.

Mr. Bonar Law's Tribute.

Mr. Bonar Law said that Mr. Chamberlain had almost alone changed the whole spirit of the relationships between different parts of the Empire and had laid the strong foundations on which others would build.

Mr. Balfour.

Mr. Balfour dwelt on the unique work of the Imperial Statesman as Colonial Secretary.

In the Lords.

In the House of Lords to-day Lord Crewe and Lord Lansdowne joined in paying tributes to late Mr. Joseph Chamberlain's great ideals and Lord Milner added a brief tribute to "incomparable chief and great leader of men."

Irish Home Rule.
The Amending Bill.

Second Reading.

LONDON, July 6.—The House of Lords to-day resumed the debate on the second reading of the Home Rule Bill Amending Bill.

Lord Milner Advocates Compromise.

Lord Milner advocated a conference of the Irishmen of all parties to devise a compromise.

Lord Curzon.

Lord Curzon said that he thought the division of Ireland under the Bill would prove unworkable and would end in deadlock whatever Government was in power there would have to be a conference.

Lord Crewe.

Lord Crewe referring to the proposed conference now or later with a view to a permanent settlement said that if the scrapping of their policy was preliminary to it, it would be impossible to entertain the idea. However he was far from dismissing the idea. The best plan for a permanent settlement was a conference of Irishmen like Sir Edward Carson, Mr. Redmond and Mr. O'Brien. Meanwhile all they could do at present was to strive to meet the situation which had given rise to the Bill.

Lord Roberts.

LONDON, July 6.—Lord Roberts said that he continued to feel the deepest anxiety as to the effect of the Irish crises on the army. Unless a peaceful solution was found he was more certain than ever that the attempt to use army to enforce the Home Rule in Ulster would mean the utter destruction of the army. Lord Roberts indignantly repudiated the suggestion that army was connected with the political plot. It was impossible for a purely political purpose to deflect the army from the path of unquestioning obedience but this was no a mere political crisis. It was a crisis affecting the very roots of our National existence. Those who claimed that soldiers should be devoid of conscience forgot that soldiers were merely human beings.

Second Reading Passed.

Division followed: and second reading was agreed to by 273 votes to 10.

Amendments.

Lansdowne's amendments to the Amending Bill were then laid on the table. They provide for the deletion of the clauses regarding the poll of Ulster counties and the exclusion for six years of the counties which desire to be excluded thus disposing of the time. But definite provisions are put forward in place of these clauses. The amendments also provide a safe guard regarding the constabulary, taxation land etc.

TELEGRAMS.

Nationalist Volunteers

Encouragement from America.

LONDON, July 6.—NEW YORK.—The Home Rule Fund Committee has telegraphed to the Nationalist Volunteers to stand firm and not repeat the sad story of the Grattan Volunteers. The Committee assures the Volunteers that it is determined that arms shall be found. The Committee has also cabled to Mr. Dedmond that he must either force the Government to withdraw the prohibition of the importation of arms or relinquish the control of Volunteers.

India Council Bill.

Mr. Montagu's Reply to Lord Curzon's Criticism.

LONDON, July 6.—Replying in a letter to the "Times" to the criticisms passed on the India Council Bill by Lord Curzon in the House of Lords last week, Mr. Montagu says that he has no cause to be ashamed of his part in initiating the Bill. His object is not ruthless destruction nor satisfaction of his personal predilections, but the adaptation to modern conditions of a system petrified in the statute founded upon conditions over half century old. There is a grave danger in the lack of sympathy between the executive Government in India and the controlling office at Home. Such lack of sympathy is due not to the Secretary of State's exercise of his functions of revision and determining of policy but to the intolerable procrastination inevitable under the India Office system, and the tendency to undue interference from Home in the minutiae of the administration which comes not from the Secretary of State but from the Council whose energies are naturally turned in this direction by their Indian formed and regularised habit of mind. Hence Mr. Montagu's preference for a smaller and more modern advisory body working upon a more elastic and a more adaptable and speedier system.

"Times" Comments.

The "Times" hopes that the "Mischievous" Council of India Bill will be rejected by the Lords without even receiving the compliment of reference to a Select Committee. The paper says that this Government has done enough constitution wrecking. Nearer home and should be stopped from scuttling the constitutional system under which India has for so long been successfully controlled.

Woolwich Strikes.

The pickets of Woolwich strikers to-day allowed Non-Unionists to enter the arsenal, but the latter returned saying that they had not been employed as all workshops were closed.

Twelve thousand men idle.

LONDON, July 6.—WOOLWICH.—Twelve thousand men are now idle. They now state that they are not striking against non-unionists, but because strike-breakers in the building disputes erected foundations for machinery. Army and Navy Ordnance men went on strike this afternoon.

Interview with Mr. Asquith.

LONDON, July 7.—Mr. Crooks and Mr. Rowlands, Members of the Commons, had an hour's interview with Mr. Asquith at the War Office yesterday on the subject of the strike at the Woolwich arsenal. Crooks afterwards said that negotiations were proceeding. Asked whether they were near settlement, he replied that the outlook had never been black.

King and Queen at Edinburgh.

Suffragettes Threw Paper Balls.

LONDON, July 6.—The King and Queen have arrived in Edinburgh where they will make their Court. They will sojourn at the Holyrood House. As Their Majesties were leaving the Prince's Street Station a Suffragette threw paper ball bearing a Suffragette inscription into their carriage.

Viceroyalty of India.

Continuous Service Rule not Abolished.

LONDON, July 6.—At question time to-day Mr. Asquith announced that the Government had no intention of abolishing the rule regarding continuous service of the Viceroy in India.

The Tibetan Conference.

Broken Up.

LONDON, July 6.—PEKING.—The Tibetan Conference has broken up as the delegates were unable to agree on several points including the Tibetan claim that the Kokonor district namely the country south of the Kuei-Lun mountains should be included in the autonomous outer Tibet against which the Chinese contend that Kokonor has always been part of Kansu. The Status of Chiambo was also disputed. The Chinese point out that when the Conference began they considered Giamda to be the limit of the Tibetan boundary but that they gave six times giving up 800 miles of territory until at present they were willing to accept the Salween River as the boundary. While considering the whole matter still open to further friendly discussion and ultimate arrangements, the Chinese apprehend the drawing up of an Indo-Tibetan agreement which they would regard as an unfriendly act being apparently under the impression that the Government of India has given reason for such apprehension.

Indians in British Columbia.

Habeas Corpus Refused.

VICTORIA.—Kong and the Indians Corcoran and Bell were dismissed to day, the Court holding that the British

TELEGRAMS.

North America Act give Indians a right to the extent of restricting or excluding with any British subject, even with those from the United Kingdom. The contentions of Indians Counsel were defeated on every point.

Grounds of Dismissal.

LONDON, July 7.—VICTORIA.—The Court of Appeals dismissed the appeal of Mr. Gurdit Singh against the adverse action of Immigration Authorities on three grounds. First that the Hindu is an Asiatic and does not possess two hundred dollars in his own right. Secondly that he does not come to Canada by a continuous journey from his native country and thirdly that he is not a skilled labourer. The Court empowers the Immigration Authorities to order the deportation of many, but not all, Hindus on board the "Komagata Maru."

The Chinese Republic.

Dr. Morrison's Testimony.

LONDON, July 6.—Addressing the London Chamber of Commerce on the present position of China Dr. Morrison, Political Adviser to the President of the Chinese Republic said that the view which seemed to be held in Great Britain that China was at present in a state of anarchy was in direct conflict with an evidence available to him. All the influence of the Foreign advisers and of the more thoughtful Chinese was opposed to obtaining Foreign loans, except for certain restricted uses. Chinese difficulties were less now than at any other time since the revolution and order was being maintained. Continuous extension of Railways, Posts and Telegraphs and inland Steam Navigation was steadily strengthening the authority of the Central Government. The present Provisional Constitution was well adapted to the people and well fitted to prepare them to evolve a form of Representative Government. The Council of State was now drawing up Permanent Constitution and would submit it to the National Assembly.

Referring to the satisfactory Foreign relations he said that the relations with England were unusually cordial. The only outstanding question was that of Tibet and the attitude of the British Government on the opium question had won the approval of all thinking Chinese. The industrial development of the country was more promising than at any other time since his arrival in China and the financial outlook was also good. There was every indication that salt collection would increase. New Taxes were coming in well, and there were still four millions sterling of the Five Power Loan unexpended. China had now every hope that she would be permitted to revise Customs tariff. Mr. Morrison concluded by asking his audience to bring their good sense and sense of justice to bear on the consideration of Chinese affairs.

Contracts for the War Office.

Replying to a question in the Lords, Lord Lucas said that the name of Liptons Limited had been removed from the list of firms eligible for war office contracts, and the existing contracts would be terminated as early as possible.

News of Mullah's Advance.

Indian Troops Requisitioned.

LONDON, July 6.—ADEN.—News has been received here that Mullah is advancing on Bura and Indian troops have been requisitioned from Aden.

Death of an Aviator.

LONDON, July 7.—PARIS.—The famous aviator Legagneux has been killed while flying.

Obituary.

Death is announced of Mr. Sydney Grundy, a dramatic author.

INDIAN TELEGRAMS.

(From Our Own Correspondents.)

SOUTH INDIA.

Buckingham-Stephens Case.

Further Hearing of the Appeal.

TRIVANDRUM, July 6.—The hearing of the appeal in the Buckingham Stephens case was resumed to-day noon before Mr. Hunt, Officiating Chief Justice, and Mr. Krishnan Pandaray, Acting Puisne Judge. On Friday, Mr. George, the Police Commissioner, who had come to watch the case on behalf of the prosecution, was given a seat on the bench along with the other two Judges. To-day Mr. Seshaler contended that the deceased Stephens was suffering from tuberculosis and he was therefore in a depressed condition. He quoted medical authorities to show that people subject to tuberculosis would generally be unsocial and unsettled in mind and even would commit suicide. The deceased answered to the description quoted by Mr. Seshaler. The Vakil then examined the circumstances antecedent to his death, and maintained that all those circumstances brought about self destruction of Stephens. After surveying the situation, Mr. Seshaler observed that his conclusion was that there was not a shred of evidence to blacken or defame the character of a lady like Mrs. Stephens or a gentleman like Swayy, much less to brand them as murderers. He then proceeded to criticise the halting nature of the medical evidence and also the depositions of some prosecution witnesses whose inconsistencies were exposed.

Further arguments had not been finished when the Court rose for the day.

TELEGRAMS.

Travancore Mahomedans.

Their First Graduate.

TRIVANDRUM, July 7.—Last evening a public meeting was held at the Victoria Jubilee Town Hall under the Presidency of Krishnan Nair, Dewan, when a gold medal was presented to Mahomed Sulaiman Sahib by the Mahomedan public on account of his being the first Muslim graduate in Travancore. The Dewan presenting the medal advised the Mahomedan community to depend on their own exertions as His Highness the Maharajah's Government have done all they can to help the community in the race of life. Several messages of sympathy with the object of meeting from Madras and other places were read.

Railway Breaches.

Provision for Relatives.

We learn from Secunderabad that the breaches on the metre gauge having been partly restored, trains run daily as usual between Mammad and Pingli, between Secunderabad and Purna, and between Purna and Nandapur on the Hingoli branch. The line between Pingli and Purna and Nandapur and Hingoli is still breached, and transhipment there is impossible.

BOMBAY.

The Credit Bank Case.

Trial of Late Manager.

BOMBAY, July 6.—At to-day's Criminal Sessions, the case against Jaffar Joosab, late Manager of the Credit Bank came up for hearing. When the process of empanelling the special jury commenced, and the names of certain jurors being called, several prominent European, Parsi and Hindu gentlemen were challenged both by the Crown and the defence.

Advocate-General's Opening Speech.

The Advocate General, opening for the Crown, stated that the failure of the Credit Bank was due primarily to the unauthorised speculations of Jaffar Joosab, and the inefficiency of management of the Board of Directors. The first charge against Jaffar was that he committed criminal breach of trust between 10th December 1912 and 10th June 1913 in respect of Rs. 41,588 or thereabouts, and secondly that on the 1st September 1913, he committed criminal breach of trust in respect of Rs. 16,000 belonging to the Credit Bank of India. The monies of the Bank, instead of being safeguarded had been used by Jaffar in speculating in the name of Hassan Brothers either by means of cheques drawn in their names or by means of pay slips. Accused knew at the time he opened account in their names that they were bankrupts. Hassan Brothers consisted of Hassan Ali Mahomed Nensi Kairaj and his brother Ahmed. They were distant relations of the accused. About the year 1908 Hassan Ali was 18 years old and his brother Ahmed 16. They are said to have carried on business in manganese ore and graphite, in which they lost Rs. 20,000. They were then practically without any means, and through the influence of Jaffar Hassan is employed in the All-India Insurance Company of which Jaffar's brother, Rahim, was Manager on the modest salary of Rs. 50. Ahmed joined the Credit Bank on Rs. 40. Later on his salary was increased to Rs. 60. Continuing, Counsel said that these two young men who play an important part in this prosecution were practically persons without any means and were it their beam ends in 1910 when Jaffar opened an account for the first time in the Chartered Bank in their names. Yet on September 1910, they applied for 19,500 shares of the Credit Bank and paid Rs. 39,000 application money at Rs. 2 per share on the 19,500 shares. At this time we see them busy in a cinematograph concern in which it is said they lost Rs. 7,000. About this time two motor cars were purchased in the name of Hassan Brothers, but these were by Jaffar. Jaffar and Rustonji Cama were speculating in wheat and seed. The Directors had no idea of the speculations that Jaffar was engaged in. There was not the slightest doubt as to the source from which the monies came. Jaffar used the names of Hassan Brothers to conceal the true state of his speculations.

After the examination of some witnesses the Court rose for the day.

PUNJAB

Premier Muslim Bank.

Suspends Payment.

MILAN, July 6.—The Orient Bank of India, which was the premier Muslim Bank in India, has suspended payment from Saturday afternoon. The Bank, of which Mr. Ahmed Hussain Bhai at Law, was Managing Director had the head office at Lahore and branches at Multan and several other places, including one in Persia. Lately efforts were made by several leading Mahomedans to strengthen the Bank, but apparently they failed. A meeting of the shareholders to consider the question of winding up will be convened next week.

LAHORE, July 7.—Orient Bank of India which had stopped payment was registered on the 18th May 1907. In June 1913 its authorised capital was raised to 25 lakhs but was hardly subscribed.

Delhi Conspiracy Case.

Bairaj not Allowed to See His Mother

DELHI, July 6.—The police have declined to accept the responsibility of permitting the accused Bairaj to visit Lahore in view of his mother's illness.

TELEGRAMS.

The Bihar Muslim League

The Bihar Provincial Muslim League has been reorganised with the Hon'ble Nawab Sarfaraz Hasan Khan as President and the Hon'ble Fakiruddin as Secretary.

Indians in British Columbia.

"Komagata Maru"

The Report a Canard.

CALCUTTA, July 6.—With reference to the reported passage of three hundred and fifty Indians through Hongkong from Calcutta for Vancouver port, the police authorities here state that it is impossible that any Indians have booked direct to Canada from Calcutta. Since June 1st no vessel cleared for any port East of Japan. The report is generally looked upon as a canard, the object being difficult to understand.

Intimidating Witnesses.

Offender Sentenced.

CALCUTTA, July 6.—At the High Court to-day Justice Sherfuddin delivered judgment in the rule issued on behalf of Bama Chunder Chuckerbutty, the accused in the Faridpur conspiracy case, who was convicted of intimidating a witness and sentenced him to fifteen months rigorous imprisonment. His Lordship discharged the rule, holding that the charge was amply proved, and refused to show any clemency after political cases, assassinations, murders and bomb-throwing generally followed, the victims being police officers and approvers. And these must be stopped. No mercy ought to be shown to people who threaten witnesses.

Arrah Murder Case.

Trial Begins.

ARRAH, July 6.—The Sessions trial of Bissen Dutt and Motchand for the murder of Mahunt opened to-day before Mr. T. S. Macpherson. The latter was charged with committing murder of Bhagwandas and Bansidhar and the former with abetment. Mr. Manuk opened the case for the Crown.

The Doaba Bank Liquidation.

LAHORE, July 7.—The following is the summary of the terms of the scheme sanctioned by the District Judge, Amritsar, on the report of the Official Liquidator of the Doaba Bank. The scheme says that out of the total liabilities of about 7 lakhs, about 4 lakhs remain to be settled for which the Bank has got assets in the shape of promotes etc. amounting to 70,000 in addition to unrealised share capital valued at nearly 3 lakhs. As the process of hasty realisation will involve serious loss, it is proposed that a new Doaba Bank be started to purchase the assets and liabilities of the old Doaba Bank on the following lines. Shareholders of the old Bank should undertake extra responsibilities of twenty per cent. on their existing subscribed share to be paid by five easy instalments to ensure soundness of the new institution. For this contribution they will receive a bonus of 25 per cent. from the new Bank profits which will be a first charge on the profits and have preference over dividends. Depositors wanting immediate payment will be given the option to accept the debts of the old Bank according to a graduated list to be made by the Committee of Depositors, who will fix the amount of premium of discount at which debts will be assignable. Old deposits to be payable by yearly instalments in four years, and to carry 4% interest and funds of new Bank to be invested in liquid security. Official Liquidators will be taken on Board of new Bank and old Managing Directors, who will be Managing Directors of the new Bank, will get 10% commission on the gross profits. Old shares to be converted into new shares to the extent of the subscribed capital.

BURMA

The Viceroy's Visit to Burma.

Preparations at Mandalay.

RANGOON, July 6.—At a meeting held on Saturday of the Mandalay Municipal Commissioners with regard to arrangements to be made for the Viceroy, when he arrives there in November, it was announced that His Excellency would travel by the same route as Lord Curzon did, will halt at Tamu and Pyibon, and visit Sittaung and Kalewa in upper Chindwin district. From the latter place he will arrive at Mandalay, halting here for a day and a half. He then goes to Maymyo and the Goktiak. A General Committee was formed of Municipal Commissioners, Honorary Magistrates, Pagoda Trustees and others present, with power to add to their number. The following tentative programme was arranged.—There will be a reception and address of welcome at the Railway station. Lord Hardinge will proceed through the railway road South Moat Road and through the Fort and enter Government House by the south gate. For the next morning it is proposed that he should first visit Mandalay Hill, and formally inaugurate the transfer of the Peshawar relics to the shrine prepared for them at the foot of Mandalay Hill. Later he will drive to the Arakan Pagoda, visiting Zeygo en route. In the afternoon there will be a garden party at Government House, and races on the north Moat, and at night perhaps he will at dinner, visit "Pines" to be held east of the palace.

Amendment of the I. P. C.

Trades Association's Approval

RANGOON, July 7.—The Rangoon Trades Association strongly approve of the Bill, (copy of which was submitted to them for opinion) further to amend the Indian Penal Code and the Code of Criminal Procedure 1898 for the purpose of affording greater protection to minors as modified by the select Committee of the Imperial Legislative Council which considered the Bill.

GENERAL

The Government Loan.

Four and a half crores of the new Government loan was allotted to the Bank of Bengal.

Debenture Loans

SIMLA, July 6.—The Government of India have sanctioned the following four per cent. debenture loans: Calcutta Port Trust one crore, Bombay Port Trust one crore and twenty seven lakhs, Bombay Improvement Trust fifty lakhs, Bombay Municipality forty one lakhs and Karachi Municipality six lakhs and thirty five thousand.

Mail Steamer Report

The P. and O. S.S. "Persia" with the English Mails of the 26th Ult., left Aden for Bombay at 5 P.M. on Sunday.

The Late Ayul Khan.

The relations and dependents of Ayub Khan who died at Lahore last April, will remain in India, and have been granted a certain allowance by the Government of India.

The Indian Port Act.

It is understood that the Government of India will take the earliest possible opportunity to amend the Indian Ports Act, 1908, and that legislation will include provisions for the abolition of the defence of compulsory pilotage on the lines of the English legislation of 1913. The invalidity of this defence at law was accepted by the United Kingdom and the Government of India in their adherence to the international convention regarding collisions at sea.

All-India Weather.

The Monsoon's March.

SIMLA, July 6.—The depression in east United Provinces has been unimportant, and rainfall has diminished in northern India. The Monsoon has been very weak in the central parts of the country. The temperature is low in the Punjab and United Provinces. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Assam, Bengal, Chota Nagpur, Bihar, east United Provinces, and west coast of Peninsula, and local in Upper Burma, Orissa east and north Punjab, Central India east, Bombay-Deccan south east Madras, Madras-Deccan, and north Madras coast. A few falls have also occurred in west United Provinces, Gujarat, west Central Provinces, south Hyderabad and Mysore. The principal amounts are Victoria Point six inches, Mergui and Akyab two, Tavoy four, Moulmein and Kyaukpyu three, Bassein one and half, Diamond Island, Bhamo and Sibsagar one, Cherrapunji three, Cox's Bazar two, Narayanganj and Jalpaiguri one, Mymensingh one and half, Cawnpore two, Allahabad, Agra and Delhi one, Sirsa and Murree one and half, Ratnagiri two, Karwar one and half, Malegaon and Belgaum one, Mercara and Mangalore three, Calicut and Cochin one and half.

FORECAST:—Decrease of rain in Punjab and west United Provinces.

Indian Ocean Report.

Pressure has fallen far below normal at Mauritius and winds have become variable at Zanzibar. The latter is usually followed by a temporary weakening of the Arabian Sea monsoon.

SIMLA, July 7.—Rainfall has been very heavy in east United Provinces and has increased in southern half of the Peninsula and northeast India. The break in central parts of the country continues and the temperature has risen there and in the southeast Punjab. A depression is apparently forming at the head of the Bay of Bengal, Chota Nagpur, Bihar, east United Provinces, Central India, east of west coast of Peninsula, Mysore, south Hyderabad and local in Upper Burma, Assam, east Central Provinces, southeast Madras, Deccan north Madras coast. A few falls have also occurred in west United Provinces, west Central Provinces, and Bombay Deccan. Chief amounts are: Table Island Tavoy and Diamond Island three inches; Moulmein two, Bassein, Toungoo, Kyaukpyu, Thayetmyo and Bhamo one; Minbu two; Cherrapunji three; Dhubri, Cox's Bazar and Calcutta two; Burdwan three, Darjeeling one and half; Purnea one; Gorakhpur and Allahabad three; Benares eleven; Bahraich and Jhansi one and half; Nowgong one; Marmagao three, Karwar five, Mercara four, Mangalore six, Calcut and Salem three.

Forecast.—Decrease of rain in northeast India and east United Provinces.

Mr. Keeling's Illness

SIMLA, July 6.—It is a matter of regret that Mr. Keeling, Chief Engineer, Delhi, is reported somewhat seriously indisposed at Simla.

క ఫ హ రి.

సీసా 1-కి రూ 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.
దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు కీతకాలమున ప్రబలింతు దగ్గు. శ్వాస కోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బ సము, క్షయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినమందు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ఫ హ రి మార్గము.

చిన్నడబ్బి 1-కి 0-8-0. (6 డబ్బిల మందు గలది) 1-కి వెల రూ 2-0-0.

ఈ మార్గము వనమూలికలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బసము, కానపీస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట నుంచిది.

క ల రా మా త్ర లు.

డబ్బి 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా ప్లేగువలనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందుపరమామృతై న విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తీచుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

గ్రహణిమాత్రలు.

20 మాత్రల డబ్బి 1-కి రూ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బుక విరేచనములు, జిగట విరేచనములు, అజీర్ణవిరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలచిపోవును వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. గుణము వెంటనే కనుపడును.

మూ ల శం క కు తై ల ము.

డబ్బి 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనముదగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మొలలు ఏర్పడును ఇది పైత్యకోశపు మందతవలన (Torpid liver,) లుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహిర్దేశమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములందును రక్తమువడును. విషవక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

గ జ్జి కి తై ల ము.

వెల డబ్బి 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేషజాధను గలిగించుచున్నవి ఈతైలమును నాలుగుపూటలురాచిన తప్పక పనిజేయును.

కుష్టుకుతైలము.

డబ్బి 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0.

ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనెనురాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు వ్రండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగఁ బెరుగఁ గలవు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన పరమామృతము.

AMRUTANJANI
A SOVEREIGN REMEDY.
Head-Ache, Rheumatism Neuralgia, chest Colds, Sprain, Stiff joints, Dislocations, Skin diseases, Toothache, Backache, Cuts, Bruises etc.
PRICE ANNAS EIGHT ONLY.
FREE SAMPLE FOR ONE ANNA STAMPS.
RINGWORM OINTMENT.
Positively Cures Ringworm and Dhobi itches in three applications.
PRICE ANNAS SIX ONLY.
Aromatic Tooth Powder.
Cleanse Teeth, Stops Bleeding, hardens gums, Taste pleasant.
PRICE ANNAS TWO ONLY.
CAN BE HAD OF ALL CHEMISTS & DRUGGISTS.
Amrutanjani Depot.
109, FREE ROAD, BOMBAY. 9, JEHANGIR STREET, MADRAS.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

మోహినీ తైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు.

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలనజేయును.
కండ్లకు చలనజేయును.
వెండ్రుకలు పెరుగును.
వెండ్రుకలు రాలకుండును.
వెండ్రుకలు ననువుజేయును.
మనోహరముగా నుండును.
సువాసన గలిగి యుండును.

వేలకు వేలు

సీసాలు విక్రయము.

తప్పకకొనుట యుక్తము

ఇది మనోహరమైన జేయు విద్యాధులు, స్త్రీ డర్లు, ఉద్యోగిస్థులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. సుందరుల మోహలాసాద్యములకు ప్రాపగు కురులను మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు.

వజ్రగుళికలు.

దీని వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు, నరపటుత్వమును కారణములు రక్తపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యామూమమువలనను, జీతేంద్రియత్వమువలనను గలుగును. వ్యభిచారము, సుఖరోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుటయు, ఆరోగ్యమునకు హానినిజేయును దీనివలన శుక్ల నష్టము, స్థలనము, శక్తిలేకుండుట, అగ్ని నూండ్లము, భయము, కంపము, చురుకుదనము లేకుండుట మొదలగునవి గలుగును పైజబ్బులకు నజ్రగుళికలు వజ్రాయుధమువంటివి

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

జ్వరహరి.

సీసా 1-కి వెల రూ. 0-12-0.

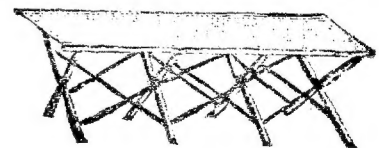
జ్వరము శరీరమునందు రక్తభేదము, రక్తగతిభేదమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపుమామృతవలనను దేహమునకు గాసి వలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరహరిని అయిదు పూటలు సేవించిన వట్టమిడుపు జ్వరములు, చలి పురాణజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు మానును; కొద్దికాలము సేవించిన శరీరము యధాస్థితినిజెంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

వండ్లవాడి.

డబ్బి 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.

పంటినెప్పులకు దివ్యోషధము. సువాసనగలిగి ఉండును. సర్వసామ్యాముగవాడుటకు దగిఉన్నది అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

Gold Medal Camp Cot.

అమెరికా దేశములో చేయబడిన

క్యాంప్ కాట్.

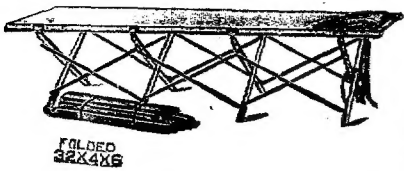
ఈ క్యాంప్ మనతమందు 1000 పానల పురుగు భరించగలదు. 6 అడుగుల 4 అంగుళముల పొడవు, 2 అడుగుల 6 అంగుళముల వెడల్పు, 4 అడుగుల 6 అంగుళముల ఎత్తు. మంగుళము 9-0-0 మందము మిడిచివెట్టు గుంబి 2-0-0 కావతె 4-0-0 పొడవు 2-0-0 ఈ సామాను కన్నింగ్టోన్ పూర్తి ధర 16-8-0 అద్వాన్సు గలదు రూపాయలు పంపకలయును. సామగ్రి అమ్ముటకు కత్తికాలి-నామకొటి డిస్కంకులో గలవు ఉత్తరములు:—కాంతా అందు పంపెను, 67, అద్వాన్సు కట్ట, వి. పి.) మద్రాసు, అవివాదముగా.

(1-7-14)

మా మదతమంచములమీద సుఖముగా

నిద్ర పోవలసినది.

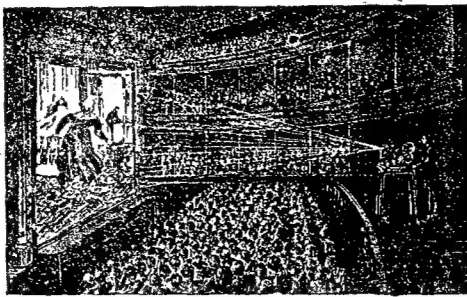
ఇది 1000 పౌండుల బరువును భరించగలదు.

ప్రయాణము
మీద పొయినను,
ఎక్కటైనను
హాయిఅయిన నిద్ర
దీనిమీదపట్టగలదు

దీని ననేకమంది వాడుచున్నారు. దేశసంచారము
చేయుచున్న ఆఫీసులు విద్యార్థులు, దీనిని గూర్చి గొప్పగా
జ్ఞాపించియున్నారు. ఇది ఆమెరికా దేశముననున్నది.
6 1/2 అడుగులు పొడవు, 2 అడుగులు వెడల్పు, మడిచినప్పుడు
15 పౌండుల మించనిపాళ్ళుగా కట్టుకొని చేతివట్టుకొనిపో
వచ్చును ఒక చిన్న బాలుడయినను దీనిని తీసి మడచవచ్చును.
ధర మంది 1-కి, రు. 8-0-0 దోమతెర సామాను 2-0-0.
వెయ్యిపౌండుల బరువును ఈమంచముమీద వేసినను సులభముగా
భరించగలదు చక్కని జల్లికతో చేయబడిన దోమతెర 5-8-0
చిరునామా:— భాదర్ అండు యూనైటెడ్ బ్రదర్స్,
వాచ్ అండు కాక్ ఇంపోర్టర్స్, మదరాసు.

ద్రవ్యవంతుడగుటకు మార్గము.

సుమారు రు. 600 లు ఖర్చు పెట్టినయెడల ఒక కాక్
బయస్కోపు మెషీను ఒక ప్రదర్శనమునకు సరిపడే ఫిలుములు
కొనగలరు. వాటితో నేలకువేలు ఆర్జించగలరు. ఆసంగతు
లన్ని మావద్ద మెషీను కొనువారికి ఒక పూటలో ఉచితముగా
నేర్పదము త్వరగా భాగ్యవంతు లగుటకు యంతకుమించిన
సుఖపుమార్గము మరిలేదు. పూరాసంగతులుగల క్యాటలాగును
చూచిన తరువాత మీకే తెలియగలదు. అలోచించకండి.
త్వరపడండి. కారనేషన్ బయస్కోప్ కంపెనీ,
హైదరాబాద్—121, పెద్దపేటి తిరువల్లి క్లబ్బింగ్, (మదరాసు)
బ్రాంచి:—ఉర్దూ, గంజాం జిల్లా.

పోస్టేజి సహ ఉచితము.
వీరవర్మరాజును మాలినియన
ఒకనిచిత్రమైన! ధ—చదవుటచే
నూనాసోల్లాసము లుగ జేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుజెలిపియున్నామి కోమిరారికి
ఉచితముగా పంపబడును
జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు
దైత్యశాస్త్రి షణిశంకర్ గోవిందజ
ఆతంక నిగ్రహ బోషధాలయము
22, బ్రాడ్వే, మదరాసు

విరుబెల్లులుగల అలారం టయంపీసు

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంతపంచాంగమ్
మంచికాగితము! శుద్ధవ్రతి!! చక్కని అచ్చు!!!
అమృతాంజనరే డిపోవారి మందులను కొనువారలకు ఉచితము.
వలయువారు అర్థజా పీటిని పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని గొప్పలకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

చక్కనిడబ్బితోసహా సీసా 1-కి 0-8-0 డబ్బు 1-కి రూ. 5-4-0.

తామరతైలం.	పండ్లపాడి.	మోహినీతైలం.
వెల డబ్బీ 1కి 0-6-0	వెల డబ్బీ 1కి 0-2-0	5. తులముల నూనెగల
డబ్బు 1కి 3-8-0	డబ్బు 1కి 1-2-0	సీసా 1కి 0-12-0

బి. టి. ఖర్చులు పోల్చకము.	మండుల కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.
అమృతాంజనం డిపో,	అమృతాంజనం డిపో,
నం. 9, జవాంగీరుపేటి, మద్రాసు.	109, ప్రేరికోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సరాది సంచిక.

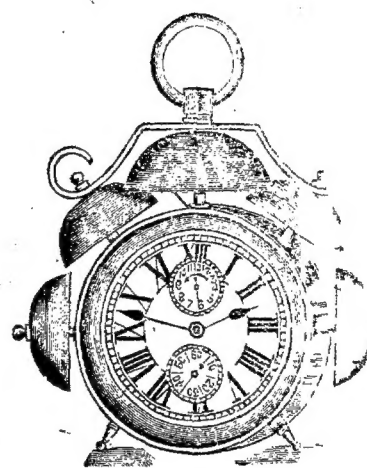
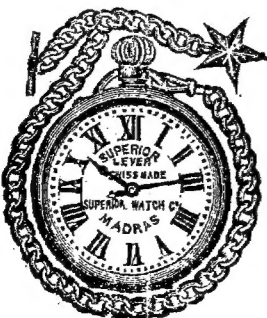
చిత్రపటములతో చక్కగా ముద్రించబడినది.
కొరువారు వెంటనే వాగ్సు కొనవలయును.

9, జవాంగీరు పేటి, జాబ్బితవూ, మద్రాసు.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయెల్ వాచ్.

సుందరమైన వాచి గొలుసుతో వెల రు. 3-0-0. పోస్టేజి 0-4-0 దీనికి 5-సం॥ గ్యారెంటీగలదు.

వాచకులారా! మాచే తయారు చేయబడిన సుపీరియర్ లీవర్ గడియారమును ఒకపర్యాయము పరీక్షిం
చండి, చూకంపెనిలో అనేకదినములుగా యెడతెగక వ్యాపారము చేయుచుండు కొందరు మా స్నేహితులు మా కం
పెని శేరుతోను లీవర్ గడియారముగాను తక్కువ ధరలో నొక గడియారము తయారుచేయమని వ్రాయుటచే
వాళ్ళమకోభిప్రాయ మెరవేర్చదలంచి మేము
(స్విజర్ లాండు) సీమకు ఆర్డర్చి లక్షల
కొలది గడియారములు ప్రతిగడియారము
డయలులో సుపీరియర్ లీవర్ గడియార
మనియు, మాకంపెని ప్రఖ్యాతికొరకు సుపీ
రియర్ వాచ్ కంపెని మదరాసు, అని
యును, ఎర్రసిరతో ముద్రించి, చక్కముల
ద్యారములకు నుండు బెజ్జములకు కెంపులు
చెక్కించి అందలి సామానులు యావత్తున్న
దృశ్యముగా చేయించి రప్పించి యున్నా
ము ఇంగ్లీషులో (సుపీరియర్) అనగా
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 167, మదరాస్, ఇ అని వ్రాయుదు.

ఇదేమారి గడి
యారమును మెమి
దివజలో రప్పించి
నాలుగు రూపా
యలకే ధర పంపు
చుంటేమి అదే
మాదిటి యిప్పుడు
నకేదసాదలకుప
యోగించునటల
నాలుగు రూపా
యలకే కావలసిన
వారికిపంపెదము.

ఈ చిత్రమునందుండు వలె ఈ గడియారమునకు విదు
అలారంజెల్లులు చక్కన అమర్చియొండను మనమెన్ని గంట
లకు మేల్కొనవలయునో యప్పుగంటలకు నీ యలారములు
అయిదు నొక పేరయ్యమనందు చెవులకించునధ్వనితో మోగి
నిద్ర లేపజాలను. ఆశ్చర్యమల కాశ్చర్యమిది ప్రతివారును
కొని యానందింపదగినది. 4-0-0

చిరునామా:— సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని,
తేపాలపెట్టె నెం 167, మద్రాస్ ఇ

ఈపంచలు కొనువారికి పీటితో పంచ 1-కి అత్తలరాన్ని
టమున కోర్కని కోడంద్ర ప్రలాపము అను నూతన గ్రంథ
మొకటి కూడా ఇనాముగ పంపబడును.

మంచిసమయము! వేనవేలు కర్చువడినవి!! వెనుకొందరకవు!!

మేలైన జపాన్ పట్టు పంచలు

అనేక పంచలు కర్చువడినందున
ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము
వాచకులారా! శృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గలమేలైనఅనలో
పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆరం
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది
పోగా మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే
యున్నది ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ,
ఆకుపచ్చ, రోజా, మేళువర్నం

ఇత్యాదిరంగులు గలవు! శ్లాఘనీయమైనట్టివి త్వరపడ
గిల్ల మూరనిడివిన్ని 24 మూర వెడల్పుగల పట్టుపంచ1-కి2-0-0
పంచ 1-కి తేపాలఖర్చులు 0-4-0

డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తేపాలఖర్చులు ఇనాం

టి. సీతారామ మొదలియార్,
3, కందప్పమొదలి పేటి, తిరువల్లి క్లబ్బింగ్, మదరాస్,

ఆంధ్రపత్రిక పక్షమున ప్రతినిధులు ప్రథమ
శ్రీరామశాస్త్రిగారు మున్నగువారు సంచారము
జేయుచున్నారు గాన వారల నాదరించి కత్రికకు
తగిన సహాయమునుజేసి పత్రిక నాదరించుటకు
దత్తమండలములోని మహాజనులు సౌధితులు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు